

Kahan

Nejlepší zpravodaj
v kraji a druhý v ČR*

10 | KOČIČÍ SPOLKY
Je proti přírodě a svědomí
nechat zvíře napospas svému
osudu

**14 | DEN MOBILITY
V PŘÍBRAMI**
Pohyb po městě, to není jen
auto

**15 | PREVENCE
KRIMINALITY**
Vyplňte dotazník Cítíte se
v Příbrami bezpečně?

Kanalizace a vodovody: Často „neviditelné“ investice

60KM OD VÁS
ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
STRAKONICE
Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
v nově vybudovaném objektu

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555
Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

Jsme tu pro vás 24 h denně, 365 dní v roce!

SLEVY PRO SVJ A FIRMY

◀ **DERATIZACE**
Hubení potkanů, myši a krysy

◀ **DEZINSEKCE**
Hubení štěnic, švábů, rusů, vos a sršní

HORNET Z/F Tel.: 770 639 602
email: info@hornetzf.cz, www.hornetzf.cz

DERATIZACE • DEZINSEKCE • DEZINFEKCE

Piktogramy pod články

Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.

Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.

Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

ROZMITAL

Hledáme nové kolegy na pozice

Konstruktér
Mistr výroby
Obsluha CNC
Kontrolor kvality
Montážní dělník/dělnice
Obráběč/obráběčka kovů
Technická příprava výroby
Svářeč/svářečka MIG/MAG

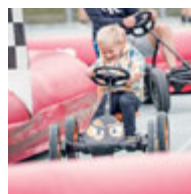
Společnost **Strojírny Rožmitál s.r.o.** s dlouholetou tradicí na trhu hledá do svého týmu kolegy s aktivním a pozitivním přístupem k práci.

Své životopisy zasílejte na email: prace@rozmital.com
nebo se ozvěte na tel. číslo 731 828 429

www.rozmital.com

OBSAH ČÍSLA

- 8** „NEVIDITELNÉ“ INVESTICE: DESÍTKY MILIONŮ POD NOHAMA
- 10** JE PROTI PŘÍRODĚ A SVĚDOMÍ NECHAT ZVÍŘE NAOSPAS SVÉMU OSUDU
- 12** DO MUZEA NA SVÍČKY, SIRKY ČI DO PODZEMÍ
- 14** POHYB PO MĚSTĚ, TO NENÍ JEN AUTO
- 14** PARKOVIŠTĚ U SPARTAKU BUDE ZPOPLATNĚNÉ
- 15** PRŮZKUM: CÍTÍTE SE V PŘÍBRAMI BEZPEČNĚ?

Mikulášským vlakem Podbrdskem	4
Rybářský tábor se vydal	6
Zkoušky Cambridge English poskytují objektivní zhodnocení úrovně angličtiny	12
Na svatého Martina vyrazte na víno na Nový rybník	13
Umění je klíčem k uchopení světa	16
Jinoch po rekonstrukci nese nové poselství pro budoucí generace	17
Příbramští sportovci se ve Freibergu rozhodně neztratili	18
Bronzová Tereza Bodnárová	19
Odjel na lyže do Rakouska. A už se nevrátil	20
O exhortních kaplích v Jiráskových sadech	22
Navštívme brdský vrch Ostrý s pozůstatky tvrze	24
Náměstí J. A. Alise v mlze nejasností	25
Jak dál s „trubkami“	26
Příbram je v jiné situaci. „Trubky“ vlastní a vodné a stočné určuje sama	29
Kalendář akcí	31

* Městský zpravodaj Kahan byl v roce 2022 vyhodnocen jako nejlepší zpravodaj ve Středočeském kraji (kategorie měst nad 10 000 obyvatel) a druhým nejlepším v České republice. Ocenění bylo uděleno společností Kvalikom. V minulosti Kahan jako nejlepší městský zpravodaj získal ocenění v letech 2016 a 2017. Soutěž tehdy vyhlašovaly Katedra politikologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Civipolis, Unives.eu, Angelus Aureus a Sdružení místních samospráv České republiky.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 31. října do 6. listopadu. Foto na titulní straně: město Příbram.

NEATRAKTIVNÍ INVESTICE

Každý, kdo v životě postavil alespoň psí boudu nebo třeba smontoval skříňku z Ikey, zná pocit hrdosti, radosti a pýchy nad hmatatelným a hlavně viditelným výsledkem své práce. Obzvláště my muži se pak rádi chlubíme svojí zručností a jako načepýření pávi pak kamarádům u piva (nebo všem lidem na zeměkouli prostřednictvím sítí) ukazujeme tu nádheru, kterou jsme spáchali.

Obecně lépe se prezentují městské projekty, které jsou viditelné. Když se podaří vyrobít hřiště, park, chodník, domov seniorů, parkovací dům nebo autokemp či jinou drobnost, je to vždy o něco radostnější událost, než když se vymění kilometry vodovodního potrubí. Důvod pro to je prozaický. Všechny utracené peníze nakonec skončí zahrabané pod zemí.

Když cestou na vycházku do Brd půjdete přes osadu Lazec, všimnete si, že tam v minulém období vznikla kompletně nová kanalizace za vyšší desítky milionů? Jen těžko. Poznáte nějak, že jsou zkapacitněné vybrané páteřní řady kanalizace i vodovodu? Že jsou posíleny tlakovací stanice? Že je opravený vodojem? Dokud všechno funguje, jak má, tak se mohou zdát investice do vodohospodářské infrastruktury tak trochu neatraktivní. Pravdou je, že za ty desítky milionů, které investujeme do trubek, by šly postavit bezvadné, a hlavně pořádně viditelné věci. O tom, že by to bylo dost krátkozraké, netřeba dlouze spekulovat.

Oblast vodohospodářského majetku je nesmírně široká. Nejde jen o trubky, roury, kohouty, šoupata, čerpadla, máme tu i vodojemy, přečerpávací stanice, několik vodních nádrží, rybníků, propracovaný systém čerpání vody z Brd i z Vltavy a mnoho dalších zájmovostí. Více o tématu vodohospodářské infrastruktury se dočtete v hlavním článku tohoto Kahanu. Ke čtení doporučuji dát si sklenku „kohoutkové“.

■ **Jan Konvalinka**
starosta města Příbram

Tři, dva, jedna. Klapka a jedém

Tak přesně takhle zahájila nový školní rok MŠ Jana Drdy Příbram. Svou první letošní akcí přilákala na zahradu spoustu malých i velkých diváků. Tým školky se rozhodl, že dětem prodlouží léto zážitkem letního kina s pohádkou o Tlapkové patrole. Při příchodu dostal každý malý divák vstupenku v podobě razítka s motivem psího hrdiny z filmu a šel si najít s rodiči to nejlepší místo na deku. A co by to bylo za pořádné kino, kdyby chyběl popcorn a jiné občerstvení? Nic nebylo ponecháno náhodě a vše

bylo pro děti zajištěno v dostatečném množství. Celková atmosféra byla úžasná a věříme, že se akce líbila všem návštěvníkům.

■ kolektiv MŠ Jana Drdy

V Natuře vystoupí ekonom Jan Bureš

Okresní hospodářská komora v Příbrami a pobočka ČSOB Příbram pořádají přednášku hlavního ekonoma Patria Finance a seniorního ekonoma skupiny ČSOB Jana Bureše na téma Svět po inflační vlně. Vystoupení se uskuteční 11. listopadu od 14.00 do 15.30 v Domě Natura. Přednáška je zdarma. Jan Bureš se zaměřuje na analýzu německé a české ekonomiky. Zvláštní pozornost věnuje měnové politice, finančním trhům, dopadům na devizové a dluhopisové trhy. Vystudoval VŠE. S ohledem na kapacitu sálu je nutná registrace na e-mailu ohkpb@ohkpb.cz.

Kouzelná školka v Příbrami

V pátek 17. listopadu v 15.00 se do Divadla A. Dvořáka chystá výprava z Kouzelné školky v čele s Františkem. V licenci České televize se uskuteční představení pro malé s názvem Kouzelná školka uzamčená na fanfáru s Luckou a Františkem.

Mikulášským vlakem Podbrdskem

V sobotu 2. prosince se uskuteční jízdy zvláštních mikulášských vlaků na trase Příbram - Březnice / Rožmítal pod Třemšínem a zpět. Součástí jízdy historické motorové soupravy ze 60. let minulého století bude malá mikulášská nadílka pro děti. Odjezdy vlaků z Příbrami jsou naplánovány v 10.09, 13.09 a 16.09 (podvečerní jízda pouze do Březnice a zpět), všechny vlaky zastaví také na železniční zastávce Příbram sídliště. S ohledem na omezenou kapacitu vlaku je nutná rezervace míst. Více informací o jízdním řádu a jízdném je na webu rpdraha.cz pořádajícího spolku Rakovnicko - Protivínská dráha.

Čertovský Novák

Ani letos nebude chybět čertovská akce, tentokrát s názvem Kouzelné čertovský Novák. Jedná se o 5. ročník, který pořádají SZM Příbram. V areálu Nový rybník se mohou v pátek 1. prosince od 15.30 návštěvníci těšit na čerty, čarodějnice, ohňostroj, tvořivé dílny, rozsvícení vánočního stromu, vánoční trhy, fotokoutky, bohatý pódiový program pro děti a mnoho dalšího. Pekelná část areálu nabídne možnost opéci si buřtu nebo si dát porci gulášové polévky. Nebude chybět Mikuláš s andílky a čertíky, který bude rozdávat dětem mikulášskou nadílku. Podrobnosti jsou na webu szm.pb.cz.

Uspořte za energie

Občané mohou žádat hned o několik dotací, které se týkají úspor energií. Kotlíkové dotace (výměna zdroje tepla) pro nízkopříjmové domácnosti poskytuje Středočeský kraj. Podrobnosti jsou na webu stredoceskykraj.cz/web/dotace/5.-vyzva. Prostředky na výměnu zdroje lze čerpat i z Nové zelené úsporám. Poskytovatelem dotací je Státní fond životního prostředí a detaily jsou uvedené na webu novazelenausporam.cz. K dispozici je také program Nová zelená úsporám - light, jenž rovněž spravuje Státní fond životního prostředí a který je určen pro podporu snadno realizovaných a časově nenáročných opatření menšího rozsahu. Více najdete na webu novazelenausporam.cz/nzu-light. V rámci Nové zelené úsporám běží také program Oprav dům po babičce, který domácnostem nabízí zálohové financování komplexních renovací nemovitostí. Podrobnosti jsou na novazelenausporam.cz/predstaveni-oprav-dum.

Konference nelékařských profesí

Ve čtvrtek 5. října pořádala Monika Říhová, hlavní sestra Nemocnice Na Pleši, IX. ročník Multioborové konference nelékařských profesí s názvem *Život ve vlastních rukou aneb Jaký si to uděláš, takový to máš*. Program konference byl doslova nabitý a mezi salvami smíchu při odlehčené přednášce doc. Laury Janáčkové došlo i na vážnější témata. Přednáška Hany Rambouskové o bojovnosti a statečnosti vozičkářky „Vily Amálky“ ukázala, že i na vozičku se dá cestovat, sportovat a vést aktivní život. Prof. Helena Hašková pohovořila o tom, co můžeme pro sebe udělat a jak nám druzí mohou podat pomocnou ruku v době nemoci. V letošním roce vystoupily další zaměstnankyně nemocnice Julie Horáčková, Eva Turková a Jana Kučerová. Za celoživotní spolupráci s Nemocnicí Na Pleši byla Alexandře Aschermannové předána lavička s věnováním.

■ Klára Vošalíková
Nemocnice Na Pleši

Běh kolem Vojny

V neděli 22. října se v okolí Památníku Vojna uskutečnil Běh pro republiku, který se konal v rámci oslav 105 let vzniku ČR. Běh na 5 km v kategorii žen zvládla nejrychleji Anna Pergerová, na druhém místě skončila Martina Jeníková a třetí Jana Vařeková. V kategorii mužů obsadil první místo Jan Máša, na druhém místě doběhl Matěj Placatka a třetí skončil Daniel Kraus. Vítězové obdrželi autentickou cenu ArtRun, vyrobenou ze dřeva a ostatného drátu. „Již od roku 2018 se koná tento běh s cílem připomenout si osud lidí uvězněných v táboře Vojna a v dalších komunistických vězeních. Mnozí z vězněných se často ocitli na útěku, a museli tedy běžet, proto i dnes pořádáme běh svobody a demokracie,“ řekl Josef Hovorka z Volunteer Teamu Příbram. Letošní ročník byl spojen se vzpomínkou na válečného hrdinu, generála Rudolfa Pernického, který byl vězněn 11 let. Běh se uskutečnil pod záštitou prezidenta České republiky Petra Pavla.

Akce JEDNO SKLO ZDARMA platí při zakoupení nových dioptrických obrub a určených brýlových čoček HOYA. Akci nelze kombinovat s jinými slevami. Blíže informace o akční nabídce Vám podají pracovníci našich optik. Nabídka je platná od 18. 9. do 19. 11. 2023. Dioptrické brýle jsou zdravotnickým prostředkem třídy I. a slouží ke korekci očních vad.

JEDNO SKLO ZDARMA

AXIS OPTIK

Axis Optik: Příbram – Pražská 149
Po – Pá: 8.00 – 17.00 / www.axis-optik.cz

Oblékáme Vaše oči

**Reality
Pintner**
od 30.2.1990

Ryze česká rodinná realitní kancelář
33 let v Příbrami

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Pronájem kanceláří i s parkováním v Příbrami V – Zdoboří. K dispozici rekonstruované kanceláře po 15 m², ENB: G.
Cena: 3.600,- Kč/měsíc + záloha služby 400 Kč/měsíc

Prodej stavebního pozemku 696 m² ve Vysoké u Příbramě v zastavěné části obce.
Cena: 2,15 mil. Kč

Pronájem pěkné zděné a suché garáže přímo za Korunou v Příbrami IV, Břežnická ul.
Cena: 2 tis. Kč/měsíc

Pronájem dvou zařízených kanceláří 13 m² a 33 m² v 1. patře ve Špitálské ul. u centra staré Příbrami.
ENB: G.
Cena: 6,5 tis. Kč + služby

Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

Sezimácká střední

Vyšší odborná škola, Střední škola,
Centrum odborné přípravy,
Budějovická 421, 391 02 Sezimovo Ústí

www.sezimackastredni.cz

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
2. prosince 2023 8.00 – 14.00 hod.

Mateřská škola Školní oslavila podzimní rovnodennost

Naše mateřská škola ve Školní ulici po krátkém adaptačním období uspořádala pro děti a jejich rodiče Vítání podzimu, a to dnem podzimní rovnodennosti. Počasí připomínalo celé dny více léto než podzim, ale v úterý 19. září se dopoledne obloha zatáhla a spustil se pro přírodu tolik potřebný déšť. Po chvíli však odezněl a než odpolední slavnost začala, slunce zase vše osušilo. Naštěstí se nikdo nezalekl, a tak jsme mohli v 15.30 začít. Paní učitelky Dáša, Aneta a asistentka Petra si pro děti připravily roztančení se známými dětskými písněmi, do kterého se zapojili i někteří rodiče. Je to skvělé, když vidíte šťastné oči dětí při tanci s rozesmátými rodiči. Po tanci si všichni mohli zpříjemnit společné chvíle výrobou podzimníčka z velkého množství přírodnin. K výrobě byly připraveny i potřebné nástroje jako kladívka, nůžky, špejle či párátko. A tak vznikli veselí skřítkové, strašidýlka i podzimníčci jako Kukuříčňák, Dýňák, Šiškovník nebo Květinka. Děti si je mohly odnést domů nebo s nimi vyzdobit zahradu. Ze stáje Aneta Žežice za námi přijeli poníci, na kterých se děti mohly povozit. A aby bříška po té práci i zábavě nezůstala prázdná, mohli jste ochutnat mnoho dobrot, které upekli z plodů podzimu rodiče, paní učitelky i paní kuchařky. Mufinky, různé druhy štrúdlů, koláčů, bábovek mizely před očima, děti nevěděly, co ochutnávat dříve, a tak bylo potřeba zapojit také tatínky, aby nikde nic nezůstalo. A komu to nestačilo, mohl si v krbu upéct buřtíka. Počasí nám všem přálo, dospěli si povídali, děti si hrály na zahradě, všude byl slyšet spokojený dětský smích. Věříme, že se společné setkání všem líbilo, rozhodně nebylo v tomto roce poslední. Už teď se těšíme na další.

■ Veronika Pitelková
MŠ Školní

Rybářský tábor se vydařil

Místní organizace Českého rybářského svazu uspořádala o prázdninách rybářský tábor na Loužku na Orlické přehradě. Celkem přijelo 46 dětí a 13 vedoucích s personálem. „Ryby nám braly jako vloni, tedy velmi pěkně. Měli jsme i vzácné návštěvy, například starostu města Příbram Jana Konvalínku. Okolí se mu líbilo, a tak nás navštívil celkem dvakrát,“ řekl za ČRS MO Příbram Petr Doležal. Podrobnosti o táboru jsou na webu mocrspribram.cz.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

O dotace požádejte během listopadu

Žádosti o dotace z rozpočtu města Příbram si mohou žadatelé podávat od 1. listopadu 2023. Žádat mohou právnické i fyzické osoby, a to v těchto oblastech: Výchova a vzdělávání; Dobrovolní hasiči; Životní prostředí; Činnost sportovních organizací; Podpora vrcholového sportu; Sportovní akce; Reprezentant ČR; Rozvoj a opravy sportovišť; Kulturní aktivity; Památky místního významu; Zahraniční a meziobecní spolupráce. O finanční podporu lze žádat také v oblasti sociální a zdravotnické. V oblasti Podpora vrcholového sportu lze žádosti na rok 2024 podávat od 1. prosince 2023. Žádost o dotaci je nutné vygenerovat v elektronické aplikaci na webu dotace.pribram.eu a poté doručit písemně na podatelnu MěÚ Příbram, Tyršova 108, 261 01 Příbram nebo emailem s ověřeným elektronickým podpisem na adresu e-podatelna@pribram.eu, případně do datové schránky města Příbram 2ebbrqu.

inzerce

Zeppro.cz s.r.o., Dlouhá Lhota 10, 263 01 Dobříš

Tel. 605 333 003 | www.zeppro.cz

Prodejna – krmné směsi pro drůbež, králíky, ovce a kozy, koně, směsi pro drobné ptactvo, minerální a vitamínové doplňky, chovatelské a zahradnické potřeby, mulčovací kůry a substráty

Otevřeno: po-pá 8.00-17.00, so 8.00-12.00

AKTIVNĚ PŘEDCHÁZÍME VZNIKU POTRAVINOVÉHO ODPADU

Díky našim udržitelným aktivitám
šetříme naše přírodní zdroje.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

VYUŽÍVÁME
MODERNÍ IT SYSTÉM
PRO OBJEDNÁVKU
ZBOŽÍ

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

ZLEVŇUJEME
PRODUKTY S BLÍŽÍCÍ
SE EXPIRACÍ

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

DARUJEME PRODUKTY
POTRAVINOVÝM
BANKĀM

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

SPOLUPRACUJEME
S MYSLIVECKÝMI
SPOLKY

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

SDÍLÍME PRAKTICKÉ
TIPY, JAK NEPLÝTVAT

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

„Neviditelné“ investice: Desítky milionů pod nohama

Miliardový majetek i miliardová zátěž. I tak by šlo s nadsázkou nahlížet na vodohospodářskou infrastrukturu města Příbram. „Změtí“ potrubí v podzemí se nejen v Příbrami věnovala dlouho jen malá pozornost. Desítky let podfinancování se promítly do stavu, který má v mnoha městech daleko od ideálu. Klimatická změna, jež přinesla mj. dlouhá období sucha, ale přiměla stát i samosprávy, aby se nad „trubkami“ začaly více zamýšlet. Příbram má ve vodohospodářské infrastruktuře obrovský majetek, ale současně se s ním váže značný „investiční dluh“, který budou splácet ještě další generace.

V hloubce jen několika metrů pod našima nohama se nachází fantastická síť potrubí, vpustí, šoupat či ventilů, která zaručuje, že do obydlí a firem proudí pitná voda a opouští je voda znečištěná.

MĚSTO VLASTNÍ, I. SČV PROVOZUJE

Pokud chce město dobře spravovat a rozvíjet svou vodohospodářskou infrastrukturu (VHI), potřebuje k tomu kompetenci. Tu mu nyní poskytuje společnost 1. SČV. Existují sice kritici, kteří tvrdí, že firma nespravuje vodovod a kanalizaci správně či efektivně, faktem ale zůstává, že vlivem dlouholeté péče o vodohospodářský majetek města (VHM) má v Příbrami ojedinelou expertizu. Na základě dlouhodobého kontraktu si město tuto společnost najímá, aby se o „podzemí“ starala. Společnost pak Příbrami platí nájem (asi 50 milionů korun ročně) za to, že využívá jeho VHI. Na základě zastupitelstvem schváleného plánu oprav investuje město získané prostředky zpět do VHM, přičemž zhruba 10 milionů korun ročně připadá na aktuální stavy a havárie. Službou pro občany a firmy jsou dodávky pitné vody a odvod a čištění té odpadní, za to pak všichni připojení na zmiňovanou podzemní infrastrukturu platí vodné a stočné. Do výše těchto plateb promlouvá i veřejnost díky svým voleným zástupcům. Provozovatel totiž každý rok navrhuje cenu vodného a stočného, o její finální výši pak rozhodují zastupitelé během veřejného projednání.

Z letošní havárie v Hailově. Foto: Eva Švehlová

S tím, jak se blížil konec tohoto kontraktu, silily hlasy, které volaly po jiném nastavení smluvního vztahu nebo rovnou po tom, aby město spravovalo VHM samo např. prostřednictvím stoprocentně vlastněné obchodní společnosti (tento model se uplatňuje v případě firmy Městské lesy Příbram). V dubnu loňského roku zastupitelé většinou rozhodli setrvat při dosavadním modelu s tím, že bude vypsaný tendr na nového provozovatele. A toto koncesní řízení je v současnosti v běhu (podmínky jsou k dispozici na adrese nen.nipez.cz, resp. 1.url.cz/buGOe).

Z BANÁLNÍ OPRAVY PROJEKT NA TÝDNY

Co leží v zemi po desítky let, není často dobře zmapováno. Lze to demonstrovat na příkladu, který zaznamenali všichni, kteří pravidelně pro-

cházejí či projíždějí frekventovanou ulici Hailova, která byla z důvodu havárie kanalizačního potrubí uzavřena v polovině srpna. Samotná havárie ale nakonec nebyla tím největším problémem. Při výměně kanalizační sítě narazili dělníci na další problémy, jako byly např. dešťová kanalizace, zborcená klenba původní kanalizační stoky, podzemní prostory, jež nebyly uvedeny v plánech a kterými protékala splašková voda. Po odkrytí vrchních vrstev se také zjistilo, že plynové potrubí, které bylo nestandardně uloženo v hloubce 20 cm pod povrchem, je na konci své životnosti, a bylo tedy potřeba zajistit i jeho výměnu. A když už se musely platit výkopové práce, byl částečně vyměněn vodovodní řad a položeny chráničky, které v budoucnu poslouží k převedení inženýrských sítí. Z relativně banální opravy na pár pracovních dnů se stal komplexní projekt na několik týdnů.

Jedním z problémů byl nedostatek informací o tom, co se pod povrchem vlastně nachází. To by měl alespoň částečně napravit dokončený generel vodohospodářských sítí města. Generely kanalizace i vodovodu jsou dlouhodobými plány rozvoje odvádění a čištění splaškových vod i zásobování vodou pitnou. Oba dokumenty jsou provázány s územním plánem města Příbram a generelem provozně souvisejícího VHM Svazku obcí pro vodovody a kanalizace. Řeší technické a investiční nároky na kanalizační či vodovodní systém a obsahují matematické simulační modely, díky nimž lze předjímat různé zátěžové stavy při předpokládaném rozvoji města. Zpracování dokumentů stálo téměř 7,5 milionu korun včetně DPH.

ČIŠTÍRNA JAKO ZÁSADNÍ INVESTICE PRO ROZVOJ MĚSTA

Už bylo poznamenáno, že obrovský majetek pod zemí vyžaduje značné finance na opravy nebo investiční činnost. Aktuálně asi nejvýznamnější položku v přehledu nutných oprav či klíčových modernizačních představuje čistírna odpadních vod (ČOV). I když to tak nevypadá, tento objekt na kraji Příbrami, ve kterém se koncentruje vše nevábné, co už ve městě nechceme, je oním pověstným úzkým hrdlem, majícím podstatný vliv na další rozvoj Příbrami.

Přibližně před 15 lety prošla ČOV zásadní modernizací. Kapacita čistíren se přepočítává na tzv. ekvivalentní obyvatele (EO), což zjednodušeně vyjadřuje předpokládaný objem čištěné vody na osobu. Při tehdejší přestavbě bylo vypočteno číslo 76 000 EO, při odborném přepočtu v roce 2019 ale vyšlo najevo, že je ve skutečnosti mnohem menší vlivem dusíkatého znečištění. A tak bylo nutné kapacitu „papírově“ snížit na 45 000 EO. Tímto zásahem se stalo, že na kanalizační soustavu nyní nelze připojit žádného dal-

Chystané projekty

Kanalizace a obnova vodovodní sítě, Kozičín

Projektová dokumentace řeší odkanalizování Kozičína. Jedná se o výstavbu oddílné splaškové kanalizace. Bude zaústěna do nově vybudované splaškové kanalizace obce Lazec, která je napojena do stávající kanalizační sítě města Příbram. Součástí jsou oddílné splaškové kanalizační odbočky. Dohromady půjde o téměř 1,5 kilometru potrubí.

Předpokládaná cena bez DPH: 90 milionů korun

Zkapacitnění vodojemu, Orlov

Orlov je v současnosti zásoben gravitačně z vodojemu Orlov, do kterého je voda čerpána výtlačným řadem z vodojemu Kozičín. Jde o laminátovou akumulaci nádrž o objemu 50 m³. Projekt zkapacitnění počítá s výstavbou nového vodojemu v Orlově, který by měl pojmut asi 200 m³ vody. Dále bude třeba vybudovat propojovací potrubí, strojně technologickou část, odpad

z vodojemu, elektro část či měření a regulaci.

Předpokládaná cena bez DPH: 19 milionů korun

Rekonstrukce vodovodu a kanalizace, Komenského náměstí

Projekt kanalizace i vodovodu je připraven k realizaci. Řeší se výměna kanalizační stoky v délce přibližně 230 metrů včetně revizních šachet, přepojení dešťových vpustí a kanalizačních přípojek v celém rozsahu náměstí. Vodovod se bude měnit v délce 130 metrů.

Předpokládaná cena bez DPH: 26 milionů korun

Rekonstrukce, Jana Drdy

Práce by měly začít v roce 2024, očekává se investice v řádu desítek milionů korun, přibližně třetina z této sumy půjde do vodohospodářské infrastruktury.

Předpokládaná cena bez DPH: 55 milionů korun

Nedávno realizované projekty

Vodovod a stavba automatické tlakové stanice, Orlov

Stavební práce, jejichž účelem bylo zlepšení tlakových poměrů ve vodovodní síti obce Orlov. Stavební práce spočívaly ve výstavbě nové automatické tlakové stanice na stávajícím vodovodním příváděcím řadu, dále v položení vodovodního řadu pro oddělení horního tlakového pásma (HTP). Provedlo se rozdělení HTP na severní a jižní část osazením sekčních šoupat na dvou řadech, napojujících se na páteří rozvodný řad do spotřebiště Orlov. Byla postavena nová armaturní šachta s osazeným redukčním ventilem pro dolní tlakové pásmo. Kolaudace se uskutečnila 19. května 2021.

Cena s DPH: 6 279 382 korun

Zkapacitnění vodovodu, Orlov

Projekt zahrnoval výstavbu nového vodovodního řadu (233 m) a přepojení dvou vodovodních přípojek (32 m) na okraji k. ú. Orlov při hranici s k. ú. Obecnice v Brdech. Výstavbou nového řadu došlo ke zrušení toho stávajícího. Přepojením řadu, který byl napojen na automatickou tlakovou stanici, se v Orlově vylepšily tlakové podmínky.

Cena s DPH: 2 097 396 korun

Domovní čistírny odpadních vod, Bytíz a Zavržice

Výstavba domácích čistíren odpadní vody v osadách, které náležejí k Příbrami, byly ukončeny v listopadu (Bytíz) a prosinci (Zavržice) roku 2021. Celkem bylo vybudováno 12 čistíren.

Cena s DPH: 3 877 159 korun

Vodovod, Jinecká

Projekt řešil zkapacitnění vodovodu od areálu společnosti Příbramská uzenina v Jinecké ulici ve směru k Trhovým Duš-

níkům. Přibližně v polovině pole se nachází odbočka k průmyslové zóně Balonka (tento přívod se má začít stavět v brzké budoucnosti). Cílem je zvýšit kapacitu vodovodu pro další rozvoj zóny. Stavba byla realizována v roce 2021 a 2022.

Cena s DPH: 5 359 801 korun

Rekonstrukce, Obecnická

V Obecnické ulici (v délce 250 m od Dolejší Obory) byly v roce 2022 položeny nové a kapacitnější kanalizace a vodovod. Cílem bylo posílit VHI, aby byl možný další rozvoj průmyslové zóny Balonka. Uvedené finanční prostředky odpovídají pouze nákladům spojeným s úpravou VHM. Dále byly vybudovány nová vozovka, chodníky či veřejné osvětlení.

Cena s DPH: 6 387 190 korun

Výstavba vodovodu a kanalizace, Na Leštině

Celý veřejný prostor byl renovován ve dvou etapách (dokončeno v roce 2022), součástí byla celková rekonstrukce vodovodu a kanalizace, umístění dvou hydrantů a výstavba nové dešťové kanalizace. Částka odpovídá pouze investici do VHM.

Cena s DPH: 8 422 720 korun

Stavba kanalizace a obnova vodovodní sítě, Lazec

Jednalo se o výstavbu oddílné gravitační splaškové kanalizace, která byla zaústěna do stávající sítě města Příbram. Součástí jsou oddílné splaškové kanalizační odbočky. Projekt vodovodní sítě byl řešen ve třech stavebních objektech - šlo o rekonstrukci příváděcího řadu, rozváděcího řadu a vodovodních přípojek. Práce byly dokončeny v září 2022.

Cena s DPH: 79 744 191 korun

Vodojem Husa a vodovod, Svatá Hora

Předmětem díla byla rozsáhlá komplexní oprava vodojemu u Hrabákovy ulice zahrnující především rekonstrukci střechy, provedení sanací, odvětrání, zateplení objektu, zhotovení venkovních omítek, opravu venkovního schodiště, terénní úpravy či oplocení. Při rekonstrukci bylo nutné v maximální míře přihlídnout ke stávajícímu architektonickému řešení objektu. Předmětem díla byl také vodovodní řad v délce 154 m, který vede v ulici Hrabáková od vodojemu Husa do ulice Balbínova, kde se napojuje na stávající vodovodní síť. Dále byla vybudována automatická tlaková stanice umístěná ve vodojemu Husa a rekonstruovány řídicí systém a telemetrické zařízení pro přenos dat. Realizací stavby se docílilo zvýšení nevyhovujících tlakových poměrů ve spotřebišti v okolí Svaté Hory. Stavba byla dokončena v říjnu 2022.

Cena s DPH: 23 056 436 korun

Rekonstrukce, Prokopská

Hlavním cílem byla výměna kanalizace, vodovodu a vybudování nového plynovodu. Následně došlo k úpravě povrchů, výstavbě veřejného osvětlení či položapuštěných kontejnerů na odpad. Stavba byla dokončena na podzim 2022. Uvedená částka odpovídá pouze nákladům na kanalizaci a vodovod.

Cena s DPH: 19 423 941 korun

Rekonstrukce, Milínská

V ulicích Milínská a Dlouhá probíhala složitá výměna vodoohospodářských sítí, která v loňském roce na několik měsíců uzavřela tuto hlavní dopravní tepnu města. Následně byly realizovány ještě menší opravy. Částka vyjadřuje pouze investice do nové kanalizace a vodovodu.

Cena s DPH: 17 944 602 korun

šího zájemce, pokud už jeho spotřeba nebyla předtím rezervována. Prakticky to vede k tomu, že drtivá většina těch, kteří staví nový rodinný dům, musí budovat jímku nebo domácí čistírnu. Stop stav na připojení trvá více než tři roky.

Město se touto záležitostí dlouhodobě zabývá, ale než stačilo přikročit k přestavbě a intenzifikaci, přišla energetická a inflační krize posledních dvou let. To - ostatně jako třeba v případě aquaparku - vystřelilo předpokládanou cenu rekonstrukce o desítky procent vzhůru. Kalkulace při současných cenách ukazuje, že by kompletní modernizace ČOV včetně nové energetické části (kogenerace, fotovoltaika, zateplení) vyšla na přibližně 550 milionů korun. To je v současné ekonomické situaci částka, kterou si Příbram nemůže dovolit. Proto se z původního plánu seškrvalo vše, co nebylo aktuálně potřeba, ale nic, co bude znamenat navýšení kapacity. Nový cenový odhad spojený „jen“ s technologickou modernizací a intenzifikací se pohybuje kolem 150 milionů korun. Toto řešení bude

podle vedení města rychlou „náplastí“ na největší problém (výhledově se bude třeba zabývat i energetickou náročností, protože roční provozní náklady ČOV dosahují 12 milionů korun), a počet EO měl vzrůst na 71 000. Na Odboru investic a rozvoje města předpokládají, že se nebude opakovat situace z minulosti, kdy musel být počet EO upraven směrem dolů. Na projektu spolupracují tři firmy, provozovatel VHM a zástupci města, celkem 15 odborníků.

Aktuálně má Příbram územní rozhodnutí a stavební povolení a jedná s Fondem životního prostředí o získání dotace. Pokud půjde vše podle plánu, v prvním čtvrtletí příštího roku bude vyhlášeno výběrové řízení na zhotovitele, který by pak mohl být znám ve třetím kvartálu. Stavět by se pak začalo ihned, hotovo by mělo být do dvou let, tedy přibližně do konce roku 2026.

ČOV ale není jediná, která pohlcuje značné finanční prostředky. Do VHM město každoročně investuje desítky milionů korun. Za poslední tři roky to bylo přibližně 100 milionů, kdy zhruba

40 milionů korun bylo vynaloženo přímo na „trubky a kanály“, zbytek tvoří související investice (silnice, podloží, terénní úpravy, veřejné osvětlení, městský mobiliář, položapuštěné kontejnery na odpad apod.). V přiložených boxech zmiňujeme některé realizované nebo chystané investice. I přes relativně vysoké vynaložené prostředky se jen pozvolna splácí zmiňovaný „investiční dluh“. Pokud by někdo detailně znal stav veškerých částí kanalizace a vodovodu, které leží pod městem, pravděpodobně by shledal, že dostat vše do ideálního stavu bude úkol i pro další generace.

Článek vznikl za přispění a na základě podkladů Odboru investic a rozvoje města (Vladimír Pôbiš, Dagmar Vlčková) a Odboru práva a veřejných zakázek (Radka Škubalová).

■ Stanislav D. Břeň

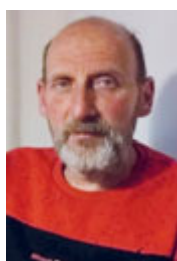
Je proti přírodě a svědomí nechat zvíře napospas svému osudu

Pečující o zatoulané a zraněné kočky se v Příbrami setkávají s velkou podporou, často je to však pouze v rovině morální nebo pomocí srdíček sdílených na sociálních sítích. Organizace by však potřebovaly nové dobrovolníky nebo finanční pomoc. Tu částečně získávají od města Příbram, ale je zjevné, že zcela nedostačuje. Zeptali jsme se zástupců spolků Příbramské kočky, Kočičiny a Spolek pro kočku, jak vlastně péče o zatoulaná nebo poraněná zvířata funguje.

Foto: Příbramské kočky

V Příbrami pracují tři organizace, které se starají o kočky. Na rozdíl od psiho útulku v Lazci, kde žijí zatoulaní nebo opuštění psi na jednom místě, pečují dobrovolníci o kočky ve svých bytech, dále v takzvaných depozitech nebo na krmicích místech. O kolik koček pečují a v jakých lokalitách. Daří se zvířata kastrovat? Kolik prostředků na tuto činnost vynakládají? Co považují za největší problémy spojené s péčí o zatoulané kočky v Příbrami? Co je na jejich dobrovolné práci těšší? Takové otázky jsme položili Václavu Štefanovi (Příbramské kočky), Lucii Čornyjové Brokešové (Kočičiny) a Soně Čápkové (Spolek pro kočku).

**VÁCLAV ŠTEFAN,
PŘÍBRAMSKÉ KOČKY**

KDO JSME?

Náš spolek vznikl v roce 2019, když několik členů odešlo po neshodách ze Spolku pro kočku. Naším cílem je ochrana a pomoc kočkám bez stálého domova. Odchycené plaché kočky po kastraci vypustíme zpět do jejich lokality. Dále je každodenně krmíme a sledujeme jejich zdravotní stav, protože nemocná kočka by mohla být zdrojem nemocí. Přítulné kočky, tedy kočky a kočata vyhozená svými bývalými majiteli, se snažíme umístit v nových domovech.

O KOLIK KOČEK PEČUJEME A V JAKÝCH LOKALITÁCH?

V současné době máme v útulku 83 koček a o dalších asi 160 pečujeme na 51 krmicích místech po Příbrami a v okolních obcích. Místa

se snažíme držet v tajnosti, ale bohužel v některých lokalitách to není možné. Někteří nepřátelé koček je nám tam pak likvidují nebo dokonce se snaží kočky otrávit nebo jim ublížit. V současné době zrovna jeden takový případ vyšetřuje státní policie.

JAK SE DAŘÍ ZVÍŘATA KASTROVAT?

V loňském roce jsme vykastrovali 110 příbramských koček (72 koček a 38 kocourů) a dalších 21 v okolních obcích. Město Příbram nám proplácí kastrace příbramských koček, ale pohonné hmoty platíme ze svých rodinných prostředků. A jsou to nemalé částky, protože ne vždy se podaří odchytit kočku hned napoprvé a odchyt se musí třeba i několikrát opakovat. A pak s ní cesta na veterinu, odpoledne opět pro ni a odvézt ji do její lokality. Jsou to opravdu stovky kilometrů a raději jsme je ani nepočítali.

CO POKLÁDÁME ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY SPOJENÉ S PÉČÍ O ZATOUANÉ KOČKY V PŘÍBRAMI?

Největším problémem jsou peníze. Za krmivo platíme přes 2500 korun denně. Od města jsme letos dostali dotaci ve výši 30 000 korun, což nám vystačí na krmivo pro téměř 250 koček na půl měsíce. Někteří milovníci koček nám pravidelně přispívají na náš transparentní účet, za což jsme velice vděční. Další finanční prostředky nebo i krmivo dostaneme z různých akcí. V současné době se koná sbírka Den zvířat od Běhejme a pomáhejme útulkům, dvakrát do roka Kočičí přání, několikrát nám přispěl i nadační fond Psí Naděje a Gertrudy. Zrovna nyní nám nadační fond Psí Naděje daroval přes jednu tunu krmiva a vypsál pro nás sbírku, která stále běží i na našem facebooku. Těší nás, že se

již vybrala téměř polovina cílové částky. Velice mile nás překvapil Pojistka Club Příbram, který pro nás v loňském roce uspořádal benefiční koncert. Jsme rádi, že i mladým lidem není lhostejný osud opuštěných koček ve městě. Většinu finančních prostředků ovšem vynakládáme z našich rodinných účtů, takže jsou dokonale vyluxované. Manželka nemůže chodit do zaměstnání, protože by péči o již zmíněných 83 koček v útulku nestihala. Vždyť co času zabere vybírání záchodků, mytí misek, příprava jídla, úklid místností, a to nemluvíme o péči o nemocné kočky či dokrmování koťat. Vše táhneme z jednoho platu. Prostě jdeme od výplaty k výplatě.

Dalším velkým problémem je čas. Péči o kočky se mohou věnovat až po svém zaměstnání - to jsou cesty na veterinu, pro nalezené nebo zraněné kočky, odvoz adoptovaných koček

Foto: Kočičiny

do nových domovů, odchty a samozřejmě krmení venkovek - prostě práce takřkajíc na plný úvazek. Každý den končím po půlnoci a ráno zase do práce.

Život opuštěných koček ve městě není snadný. Mnoha lidem vadí již jen samotná existence toulavé kočky. Vždyť kolikrát jsme při krmění slyšeli vzteklé „Odvezte si ty kočky! My je tady nechceme.“ Kolikrát příběhy na krmicí místo zraněné nebo už nepřišly vůbec. Další nebezpečí jim hrozí ze strany dopravních prostředků. Většina koček střet s autem nepřežije, v lepším případě dožívá v útulku, protože hendikepovaná by venku neměla šanci přežít. Proto jsme žádali město Příbram o větší pozemek, kde bychom pro

městské kočky vybudovali vhodné zázemí, kde bychom je pravidelně krmili a sledovali jejich zdravotní stav. Bohužel v současné době nemá město žádný vhodný pozemek, takže kočky budou dál některým lidem překážet a budou umírat pod koly aut.

V neposlední řadě nás mrzí, že i mnozí milovníci koček pro ně nic aktivně nedělají. Na našem Facebooku nám dávají srdíčka, do komentářů píšou, jak jsme úžasní, že se tak staráme o kočičky - ale to je tak všechno. Byli bychom velice rádi, kdyby nám pomohli - nejen finančně, ale i s krměním venkovek. Ono je ovšem pohodlnější si večer sednout k televizi, nebo jít někam za zábavou, než někde za každého počasí krmit venku kočky. Vše vlastně děláme ve třech lidech, protože většina členů našeho spolku vzhledem ke svému věku již toho není schopna. Pomohl by nám třeba i jen jeden den v týdnu. Najde se nějaký ochotný milovník koček? Těšíme se na vás.

CO NÁS NA NAŠÍ PRÁCI NAOPAK TĚŠÍ?

Jsme šťastní, jestliže kočka najde domov, kde se cítí dobře a páníčci ji mají rádi. A těší nás, když venkovky, o které se staráme, jsou zdravé a spokojené. Některé žijí na svých krmicích místech i přes deset let a veterináře viděly jen při kastraci. Je vždy zajímavé sledovat, jak původně plachá kočka nám postupně začíná důvěřovat a nakonec se nechá i pohladit. To nás vždy povzbudí v naší nikdy nekončící práci.

**LUCIE ČORNÝJOVÁ
BROKEŠOVÁ, KOČIČINY**

JAK PRACUJEME?

Základním smyslem zapsaného spolku Kočičiny je pomoc toulavým, opuštěným či jinak znevýhodněným kočkám v našem okolí. Naší prioritou jsou kastrace těchto koček a osvěta v oblasti kastrací. Spolek provozuje i malý domácí útulek pro kočky. Momentálně se staráme o kočičky v našem útulku, přidruženém domácím depozitu a na několika krmicích místech.

CO POVAŽUJEME ZA NEJVĚTŠÍ PROBLÉM VE SVÉ ČINNOSTI?

Velkým problémem je nedostatečná prokastrovanost koček, které mají majitele a pohybují se venku. Lidé svoje kočky nevykastrují, kočka jim porodí koťata, ta se majitelům nepodaří umístit a problém je na světě. Část lidí k problému přistupuje zodpovědně a novým koťatům hledá

Pomozte kočkám

Příbramské kočky

transparentní účet: 2401700760/2010
pribramskekočky.proweb.cz

Kočičiny

transparentní účet: 123-309410227/0100
kociciny.cz

Spolek pro kočku

transparentní účet: 2500408642/2010
spolekprokockupribram.cz

domov, ale nemalá část lidí se nechtěných koťat zbavuje, a to někdy i dost brutálním a trýznivým způsobem. Ráda bych připomněla, že i pouhé opuštění zvířete je trestný čin. Pohozená koťata často končí pod koly aut, jsou dehydratovaná, vyhladovělá, nemocná. Pokud se dostanou k nám, péče o ně zabere spoustu času a peněz s nejistým výsledkem. V kotěcí sezoně máme týdně desítky telefonátů s žádostí o umístění koťat. Není bohužel v našich možnostech ani silách všem vyhovět a musíme pomoc odmítnat.

JAK JE TO S KASTRACEMI?

Apeluji na všechny majitele koček a kocourů, nechte svá zvířata včas kastrovat, zlepšit se kvalita a délka jejich života a nebudete muset řešit, co s nechtěnými koťaty. I v dnešní době se setkáváme s předsudky, že kastrace je proti přírodě a že se kočka o sebe postará. Není to pravda, kočka není volně žijící živočich, je na člověku závislá a člověk je za ni zodpovědný. Proti přírodě a proti svědomí slušného člověka je nechat zvíře nezodpovědně napospas svému osudu, pohodit koťata, nechat je doslova chcípat hladem, horkem či zimou. Žijeme v 21. století a měli bychom se podle toho chovat, tedy zodpovědně a udržitelně.

CO NÁS TĚŠÍ A NAPLŇUJE?

Na této práci mě těší, když vidím, jak ze zblázněného tvorečka na pokraji života a smrti díky naší péči vyroste krásné a zdravé zvíře. Těší mě, že je má práce přínosem pro společnost. A velice mě těší, že se mohu poznávat a setkávat s dalšími skvělými lidmi, kteří nejsou lhostejní ke svému okolí a nezištně pomáhají. Ráda bych poděkovala všem našim podporovatelům, soukromým přispěvatelům i společnostem, které nám darují například krmivo, a skvělým veterinářům, pro které je pomoc zvířeti víc než finanční zisk. Moc by nám pomohlo sdílení odkazů na aktuální celorepublikovou sbírku na pomoc útulkům. Část prostředků poputuje i do našeho útulku. Sběrka se

jmenuje Den zvířat 2023 a pořádá ji spolek Běhejme a pomáhejme útulkům.

SOŇA ČÁPOVÁ, SPOLEK PRO KOČKU

JAK FUNGUJEME?

Jsme nezisková organizace, která pomáhá bezprizorním kočkám na ulici. Nejsme klasický útulek, ale depozit, který máme v bytě, takže kočičky bydlí s námi. Kočky a koťata, které lze socializovat, vyléčíme, dají se naočkovat a jdou do adopce.

KOLIK KOČEK MÁME NA STAROSTI?

Loni jsme se postarali o 120 koček (léčba, kastrace, adopce), což stálo necelých 270 tisíc korun, letos zatím 52 koček a částka se pohybuje kolem 200 tisíc korun. Je určité na místě poděkovat městu Příbram za podporu a finance, ale také lidem, kteří přispívají.

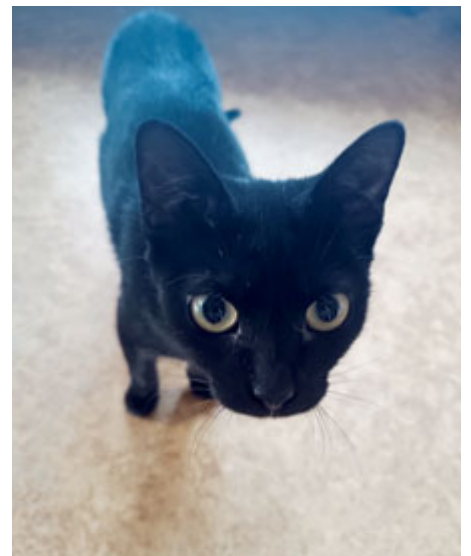

Foto: Kočičiny

S ČÍM SE NEJVÍCE POTÝKÁME?

Největší problémy jsou s místem pro kočky, jelikož neexistuje klasický útulek, je málo lidí a málo místa, neboť každý depozit má daný limit koček. Je to fyzicky i časově náročná práce. Momentálně se v depozitech staráme o šest koček. Po městě máme celkem pět krmicích míst. Spíše se snažíme, aby na ulici bylo co nejméně koček, ale je to těžký boj. Je to i o lidech, kteří si pořídí kočičku jako hračku a pak se jí zbaví tak, že ji vyhodí na ulici.

CO NÁM PŘINÁŠÍ RADOST?

Moc nás těší, když najde kočička domov, je to pro nás veliká odměna.

■ **Rubriku zpracoval:**
Stanislav D. Břeň

Podpora města

Péče o opuštěné a toulavé kočky ve městě Příbram je zajištěna smluvním vztahem se všemi spolky, působícími na území Příbrami - Příbramské kočky, Spolek pro kočku a Kočičiny. Na základě smluv se spolky je tak zajišťován odchyt koček, kastrace, vakcinace, ošetření, dále krmivo, stelivo a dezinfekční prostředky po dobu umístění koček v útulku. Roční náklady města Příbram na zajištění této péče se pohybují v celkové výši 500 000-600 000 korun. Zároveň si spolky (Příbramské kočky a Spolek pro kočku) každoročně žádají v rámci programových dotací města o podporu na svoji činnost - krmivo, pohonné hmoty, osvěta. V letošním roce obdržely tyto spolky každý 30 000 korun.

Do muzea na svíčky, sirky či do podzemí

V listopadu vás v Hornickém muzeu Příbram čekají svíčkařská dílna, koncert a komentovaná prohlídka, speciální program v Památníku Vojna nebo návštěva tajemného podzemí.

Děti v tajemném podzemí Hornického muzea Příbram.
Foto: HMP

Dušičky patří k svátkům, jejichž podoba se během času v mnohém proměnila. Co však s nimi zůstává spojeno dodnes, je svíčka. Na středu 1. 11. připravuje Hornické muzeum Příbram tři voskařské programy, během nichž si účastníci vytvoří svíčky a sloupky podle dochovaných pracovních postupů příbramských výrobců voskového zboží. Dopolední program je určen pro školní děti od 8 let, odpolední pro děti od 6 let s rodiči a večerní pro všechny, kdo mají chuť proniknout do tajů voskařovy práce hlouběji a vyzkoušet i náročnější způsoby výroby a zdobení svíček. Je nutná předchozí objednávka na čísle 725 970 880 nebo e-mailu blazkova-l@muzeum-pribram.cz. Dílny se budou konat v kulturně vzdělávacím centru v areálu dolu Anna.

V sobotu 4. 11. se od 18.00 v šachetní budově dolu Vojtěch koná koncert flétnového souboru a dvou pěveckých sborů. V nevědním prostředí industriální památky vystoupí stálíci našeho programu, sbor Gambale, dále se připojí hudební hosté, jejichž tvorbu jste na akcích muzea ještě neměli možnost slyšet: ženský flétnový soubor Pifferaios a mužské pěvecké hlasy Toni dei signori. Ve stejný den od 17.00 se na dole Vojtěch koná komentovaná prohlídka výstavy Zapálení pro zápalky s její autorkou. Výstava prezentuje nálepky na sirky z let 1950-1989 jako svědectví doby ze sbírky báňského inženýra Františka Krpaty.

Při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii bude v pátek 17. listopadu 2023 Památník Vojna Lešetice již tradičně otevřen široké veřejnosti. Od 9.00 do 16.00 budou probíhat prohlídky areálu někdejšího pracovního tábora pro odpůrce komunistického režimu. Tématu 17. listopadu 1939 a 1989 na Příbramsku se věnuje inovovaná výstava, kterou zde mohou návštěvníci zhlédnout. Její první část nabízí pohled do méně známé kapitoly našich moderních dějin a přiblíží likvidaci Vysoké školy báňské 17. listopadu 1939 nacistickými okupanty a odvězení 16 jejich studentů do koncentračního tábora Sachsenhausen. Druhá část výstavy pojednává o událostech po 17. listopadu 1989 v Příbrami.

Pro rodiny s dětmi od šesti let muzeum připravilo na víkend 25.-26. listopadu speciální prohlídky. Zažijí napínavou cestu podzemím, při níž budou pátrat po tajemství starých dolů a luštit záhadné zprávy z minulosti. Návštěva této akce s lákavým obsahem je navíc jednou z mála příležitostí, kdy lze do muzea mimo hlavní turistickou sezonu zavítat o víkendu. Předchozí telefonická objednávka na čísle 318 630 149 je nutná.

■ **Stanislava Moravcová**
Hornické muzeum Příbram

Zkoušky Cambridge English poskytují objektivní zhodnocení úrovně angličtiny

Dobrou znalostí angličtiny potvrzenou mezinárodním jazykovým certifikátem se od letošního září mohou pochlubit další šikovní školáci a studenti z Příbrami a okolí.

Certifikát Cambridge English, který si 12. září odnesli žáci a studenti po slavnostní akci v příbramském Zámečku-Ernestinu, je pro ty nejmladší velkou motivací v dalším studiu angličtiny a těm pokročilým přinese výhody v budoucím studiu i zaměstnání.

Společně se zástupci partnerských škol, zkouškového centra Evropského centra jazykových zkoušek a přípravného centra Jazykového a vzdělávacího centra aspire přišel úspěšným absolventů poblahopřát také místostarosta Příbrami Vladimír Karpíšek. Zkoušky Cambridge English jsou mezinárodně nejuznávanější kvalifikací pro studenty angličtiny, které poskytují objektivní zhodnocení úrovně angličtiny.

Možnost prokázat se certifikátem, a získat tak vyšší bodové ohodnocení v přijímacím říze-

ní na střední školu, je jen jednou z výhod. Na většině středních škol a gymnázií si studenti dokladem o jazykové úrovni B1 a vyšší mohou nahradit část maturitní zkoušky z angličtiny. Obstát u zkoušek mezinárodního formátu často znamená věnovat se studiu angličtiny nad rámec svých běžných školních povinností. Výsledkem může být předání dokladu o dosažené jazykové úrovni převyšující požadavky maturitní zkoušky absolventům, kteří ještě ani neukončili základní školu.

■ **Hana Horáková**
aspire jazykové a vzdělávací centrum

Ze slavnostního předání jazykových certifikátů v Zámečku-Ernestinu.
Foto: Jaroslav Bouda

Na svatého Martina vyrazte na víno na Nový rybník

Dne 11. 11. od 11.11 se v areálu Nový rybník koná třetí ročník akce Svatomartinská vína na Nováku s vinným koštem, husími specialitami a živou hudbou.

Vína se vracejí na Novák.

Foto: SZM

Sportovní zařízení města Příbram pořádají třetí ročník akce Svatomartinská vína na Nováku. Akce láká na prodej lahvových vín, košt Svatomartinských a mladých vín či na husí speciality.

Program tradičně započne v 11 hodin a 11 minut. Představí se jednotliví vinaři - Vinařství Žůrek, Vinařství Krist, Vinařství Štěpánek, Vinařství Sing Wine, Vinařství Rauš a Vinařství Zapletal. Sezam bistro připraví nabídku specialit jako husí stehno s variací zelí a knedlíků, kachní prso na salátku z čočky beluga, burger s trhaným kachním masem a chybět nebudou svatomartinské rohlíčky. Pokrmy si bude možné vychutnávat ve vyhříváném stanu, který bude umístěn na terase u bistra. Rezervace menu je možná předem na tel. 601 126 949.

Od 14.00 vinaři pohovoří o letošní úrodě vína a poté bude následovat hudební program. Celým odpolednem nás bude provázet Dana Jará hrou na harmoniku a Václav Mareš na bicí. Od 15.15

vystoupí příbramská skupina Roofers, která bude hrát do 17.00.

Poté se pozornost přesune na kamenné pódium, kde se od 17.00 budou promítat pohádky a kam kolem 18.00 dorazí lampionový průvod pořádaný Spolkem Prokop v rámci akce Putování se světylky za sv. Martinem. Předpokládaný konec akce je ve večerních hodinách podle nálady návštěvníků.

Vstup na košt činí 50 korun za osobu a vratná záloha 150 korun na pohárek. Zakoupená vstupenka bude slosovatelná. Výhrou bude poukázka do privátní sauny na Novém rybníku, a to pro dvě osoby na dvě hodiny včetně lahve vína.

■ **Kateřina Jahelková**
Sportovní zařízení města Příbram

inzerce

Almma
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

VENKOVNÍ ROLETY NA CELÝ ŽIVOT

KONEC HORKA U VÁS DOMA A UŠETŘETE ZA VYTÁPĚNÍ

PANELÁKOVÉ STÍNĚNÍ

VENKOVNÍ ROLETY

VENKOVNÍ ŽALUZIE

- venkovní stínění • rolety do pergoly • bezpečnostní rolety
- screenové rolety • rolety panorama • plisé • látkové rolety
- rolety den a noc • horizontální žaluzie • vertikální žaluzie
- japonské stěny • rolety R-Lite • sítě proti hmyzu

Pro více informací nás kontaktujte:
+420 271 742 002, almma@almma.cz
www.almma.cz

Potřebujete prodat, pronajmout, nebo koupit nemovitost? Obráťte se na profesionály. Zajistíme pro Vás:

- Profesionální makléřský a právní servis
- Komunikace nabídky na nejvýznamnějších inzertních serverech
- Zajištění podání návrhu na vklad smlouvy na katastr nemovitosti a jednání s katastrálním úřadem
- Advokátní úschova finančních prostředků v renomované advokátní kanceláři
- Zajištění PENB = Průkazu energetické náročnosti budovy
- Zajištění profesionálního finančního poradenství - zprostředkování hypotéky, popř. jiného úvěru
- V případě zprostředkování pronájmu - prověření zájemce, zpracování nájemní smlouvy, uzavření (podpis) v sídle realitní kanceláře
- Zpracování odborného posouzení ceny nemovitosti pro potřeby dědického řízení

Navštivte naši kancelář: třída Osvobození 309
Příbram VII 261 01

JSME TU PRO VÁS!
Martin Hruška
+420 724 374 535

Pohyb po městě, to není jen auto

V pátek 22. září se ve sportovním areálu pod Svatou Horou konal druhý ročník akce Den městské mobility. Po celé odpoledne čekal nejen na děti zajímavý program. Soutěže Ulice budoucnosti se zúčastnily tři třídy ze ZŠ Bratří Čapků. Součástí byla po celý den MHD zdarma.

Děti i dospělí si vyzkoušeli různé dopravní prostředky včetně motokár. Foto: Vladimír Holan

Program Dne městské mobility nabídl aktivity pro děti i dospělé a prezentoval různé formy dopravy. Děti si mohly vyzkoušet jízdu zručnosti nebo „opilecké brýle“, dospělí ocenili možnost forenzního značení kol. Připraveno bylo

i mobilní dopravní hřiště, nejrůznější překážkové dráhy a pro všechny návštěvníky jezdily po celé odpoledne historické autobusy zdarma. Byly to autobusy Škoda Karosa ŠL 11, Karosa ŠD 11 a Škoda 706 RTO z roku 1958.

Organizátoři dále přichystali půjčovnu koloběžek, odrážedel, různých „hopsadel“, mini kol, hoverboardů nebo pogo skákacích tyčí, a snažili se tak ukázat návštěvníkům nejrůznější možnosti dopravy zaměřené převážně na pohyb. Návštěvníci si mohli rovněž vtipnou formou připravit ovocný koktejl jízdou na cyklistickém treňažeru. Velkým lákadlem byly šlapací káry, které se po celé odpoledne nezastavily.

Tematická soutěž Ulice budoucnosti byla určena pro žáky základních škol. Úkolem týmů bylo vytvořit návrh, jak si žáci představují v budoucnosti Pražskou ulici nejen vizuálně, ale i třeba s využitím chytrých technologií. Způsob provedení návrhu byl na týmech samotných. Na akci se rovněž prezentovala Pražská integrovaná doprava, která informovala návštěvníky o připravované tarifní integraci.

Na Dni městské mobility nechyběli zástupci Policie ČR, kteří představili moderní policejní čtyřkolku a nejnovější policejní dron, svoji kampaň 3 metry pro život představil i krajský hasičský sbor.

Jelikož hlavním cílem projektu bylo zapojit do sportovních aktivit nejen děti, právě tento den byla zahájena říjnová výzva 10 000 kroků.

Den městské mobility veřejnosti přiblížil přínosy jak hromadné, tak individuální cyklo a pěší dopravy po městě. Cílem akce není zavírat ulice, ale motivovat občany k jiné než automobilové dopravě. Po celý den jezdila městská hromadná doprava v Příbrami zdarma. V podpoře neautomobilové dopravy organizátoři akce a město Příbram pokračují nejen říjnovou výzvou 10 000 kroků, ale např. MHD zdarma na zahájení adventu.

■ Jan Hadraba
manažer sportu

Parkoviště u Spartaku bude zpoplatněné

Příbram novelizovala své nařízení z května roku 2018 o placeném stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích nebo jejich úsecích na území města. Stávající zóny od listopadu budou nově rozšířeny také o část Příbrami II.

Na mapě je zobrazena celá parkovací zóna v Příbrami II, v této etapě je nově zpoplatněna lokalita Spartak.

Grafika: město Příbram

Od 1. listopadu 2023 vstupuje v účinnost nařízení města ohledně nové zóny parkování, která pokrývá zejména oblast Příbram II. V první etapě bude během listopadu 2023 zpoplatněno parkování jen v ulici Na Leštíně, konkrétně parkovací plocha u místního obchodu naproti stadionu Spartak Příbram. Ve druhé etapě se v horizontu něko-

lika měsíců počítá se zavedením zóny pro další část oblasti Příbram II. Hodinová sazba za parkování činí 10 korun. Provozní doba je následující: po-pá 7.00-18.00, so: 7.00-12.00. Parkovné lze hradit standardními způsoby, tedy platbou v místě prostřednictvím parkovacího automatu nebo pomocí mobilní aplikace (více na parkovani.pri-

bram.eu). „V současné době je parkoviště u Spartaku využíváno za účelem celodenního odstavení vozidla řidiči, kteří následně pokračují autobusovou dopravou směrem do Prahy. Těmto řidičům město nabízí využití nového parkoviště na Flusárně,“ informoval 1. místostarosta Vladimír Karpíšek. Tato odstavná plocha funguje v režimu P+R (park and ride), jde tedy o parkoviště určené pro dlouhodobé stání. Parkovné se zde nehradí.

V těsné blízkosti tohoto parkoviště se nachází zastávka autobusové dopravy, kterou obsluhuje přímá linka PID č. 393 na trase Příbram–Praha a zpět. Nové zastávky u Nového rybníka byly zprovozněny na podzim loňského roku a v obou směrech jsou zastřešené. Využit lze také autobusovou zastávku naproti Poliklinice Ravak (u Oxygenu) nebo vlakovou zastávku Příbramské sídliště. „Předpokládáme, že tento krok uvítají zejména rezidenti ve vymezené oblasti kolem Spartaku, kteří si často stěžují na přetížené parkoviště. Dosavadní stav rozhodně nepřispíval k bezpečnosti a plynulosti dopravy v místě i okolí,“ dodal místostarosta. Novelizované nařízení je dostupné na webu sbirkapp.gov.cz nebo pod přímým odkazem 1url.cz/5uG2e.

■ Stanislav D. Břeň

Průzkum: Cítíte se v Příbrami bezpečně?

Město Příbram připravilo průzkum pocitu bezpečí pro obyvatele. Získaná data jsou velmi důležitá a jsou využívána pro výkon práce strážníků městské policie, Policie ČR a pro manažerku prevence kriminality města Příbram. Dotazník je anonymní. Vyplněný formulář (svou odpověď zakřížkujte) můžete vhodit do schránek označených jako Bezpečná Příbram (Zámeček-Ernestinum a v průchodu u knihovny Jana Drdy na náměstí T. G. Masaryka), naskenovat a zaslat e-mailem na denisa.kotkova@prijbram.eu nebo osobně donést na služebnu Městské policie – Prevence kriminality v pěší zóně Cíl nebo do Informačního centra v Pražské 129. Tento dotazník můžete vyplnit také na webu bezpecnaprijbram.cz, na stránkách průzkumu (survio.com/survey/d/B4W1X9M8F8H8N7K1A) nebo pod přímou zkratkou 1url.cz/FulsU. Vyplněné dotazníky je možné odevzdat do 30. listopadu 2023.

PRŮZKUM POCITU BEZPEČÍ MĚSTA PŘÍBRAM

1. Jste...

- Žena
 Muž

2. Kolik vám je let?

- 15-29
 30-39
 40-59
 60-69
 70 a více

3. Domníváte se, že je město Příbram bezpečné?

- Určitě ano
 Spíše ano
 Spíše ne
 Určitě ne

4. V případě odpovědi „spíše ne“ a „určitě ne“, uveďte, prosíme, důvod.

.....

.....

.....

.....

5. Jaký je hlavní zdroj vašich informací o kriminalitě ve městě?

- Média (tisk, weby, televize apod.)
 Sociální sítě (Facebook, X, Instagram apod.)
 Sleduji statistiky kriminality.
 Zkušenosti známých
 Osobní zkušenost
 Jiné

6. Stal/a jste se za posledních 24 měsíců obětí kriminality v Příbrami?

- Ano
 Ne

7. Jakého trestného činu se v Příbrami nejvíce obáváte?

- Krádeže auta / vloupání do auta
 Vloupání do domu / bytu / společných prostor
 Násilného trestného činu (přepadení, obtěžování, ublížení na zdraví)
 Trestných činů pod vlivem alkoholu či drog
 Vandalismu, sprejerství, ničení majetku, drobné pouliční kriminality
 Jiného
 Neobávám se žádného trestného činu.

8. Je podle vašeho názoru v Příbrami dostatečné kamerové pokrytí?

- Ano
 Ne
 Nesouhlasím s rozšiřováním kamerových bodů ve městě.

9. V případě odpovědi „ne“, uveďte, prosíme, místa, kde podle vás chybějí kamerové body.

.....

.....

.....

.....

10. Označil/a byste nějaké místo v Příbrami, kde se kvůli nedostatečnému veřejnému osvětlení necítíte bezpečně?

- Ano
 Ne

11. V případě odpovědi „ano“, uveďte, prosíme, místa, kde podle vás chybí veřejné osvětlení.

.....

.....

.....

.....

12. Označil/a byste nějaké místo v Příbrami za skutečně nebezpečné?

- Ano
 Ne

13. V případě odpovědi „ano“, uveďte, prosíme, místo, které je v Příbrami skutečně nebezpečné a případně proč.

.....

.....

.....

.....

14. Vnímáte pozitivně aktivity města v oblasti prevence kriminality?

- Ano
 Ne

15. V případě odpovědi „ne“, uveďte, prosíme, důvody, proč nevnímáte pozitivně aktivity města v oblasti prevence kriminality.

.....

.....

.....

.....

16. Důvěřujete Městské policii Příbram?

- Ano
 Ne

17. Důvěřujete Policii ČR?

- Ano
 Ne

18. Chcete nám sdělit něco důležitého, co se týká (prevence) kriminality v Příbrami?

.....

.....

.....

.....

.....

Dotazníky vhodte do schránky v Zámečku-Ernestinu nebo Knihovně Jana Drdy (nám. T. G. Masaryka), doneste na služebnu Městské policie – Prevence kriminality v pěší zóně Cíl nebo do Informačního centra v Pražské 129 nebo zašlete naskenované e-mailem na denisa.kotkova@prijbram.eu nebo vyplňte na webu 1url.cz/FulsU. Výsledky průzkumu budou zveřejněny v některém z dalších vydání Kahanu, na webu bezpecnaprijbram.cz a facebookovém profilu Bezpečná Příbram.

Umění je klíčem k uchopení světa

Pod tímto názvem je v Oblastní nemocnici Příbram od 5. října k vidění poslední letošní výstava. Tím, kdo od října až do konce prosince uzavírá rok 2023 v galerii Gaudii gratia, je Waldorfská škola Příbram.

Jedno z vystavených děl v nemocniční galerii.

Foto: ONP

Příbramská waldorfská škola je veřejnou školou, kterou zřizuje město Příbram. Založena byla v roce 1991 a jako jediná v ČR nabízí ucelený vzdělávací systém, pracující na principech waldorfské pedagogiky od mateřské školy až k maturitě nebo výučnímu listu. Kromě mateřské a základní školy jsou na této škole k dispozici čtyři studijní obory na střední škole, a to reprodukční grafik, umělecký kovář, kombinované lyceum a umělecký truhlář. Střední waldorfská škola je otevřená přijímání žáků i z jiných základních škol.

Sama waldorfská pedagogika se celostně zabývá vývojem dětí a mladistvých. Učební látka má za úkol především doprovázet postupný růst svěřených dětí přiměřeně jejich vývojové životní fázi, vyučování u dětí oslovuje rozum, vůli a cit. Jedním z hlavních principů je soustředěná práce ve zpravidla třítydenních epochách.

Výstavu tvoří práce studentů ve věku 15 až 20 let z odborného výcviku učňovských oborů, z výtvarné výchovy a z některých vyučovacích epoch kombinovaného lycea. Výstava tak bude velmi pestrá, uvidíme v ní fotografie, kresbu, malbu, grafiku, počítačovou grafiku, dřevořezbu - intarzií, linoryt a další techniky.

Studenti učňovských oborů umělecký kovář a umělecký truhlář v rámci ročníkových prací vytvářejí opravdu velmi hezké umělecké předměty, jako např. různý nábytek a kovářské práce, které jsou k vidění během školních dnů otevřených dveří nebo při různých kulturních příležitostech. Tři solitéry vyrobené studenty oboru umělecký kovář je možné vidět i v nemocnici v relaxační zóně v areálu I ve staré Příbrami v sousedství pavilonu I.

Waldorfská škola Příbram se do života města Příbram a jeho okolí zapojuje i se svými uměleckými projekty. Zhlédnout zajímavé a neokoukané práce studentů školy je možné v Domě přírody Brd a na tradičních jarmarcích, v Orlově uvidíme sochu Fabiána, v parku Zátíší se můžeme posadit na opravdu krásnou lavičku, škola pořádá muzický FestiWal Vladimíra Nejedla. Galerie nemocnice sousedí s urgentním příjmem pacientů, je bezbariérová a otevřená všem.

■ Martin Janota

Oblastní nemocnice Příbram

Vše bylo tvořeno s nadšením, citem a láskou

Organizace Svaz tělesně postižených v Příbrami byla založena na počátku roku 2010 a má za sebou 13 let aktivní práce. O této naší činnosti jsme již psali, tentokrát bychom vám chtěli přiblížit jednu z nich, a to výtvarnou činnost, kterou se naše členky a členové zabývají vždy jedno odpoledne měsíčně.

Máme celou řadu velice kreativních a nadaných členů, kteří vyrábějí krásné dekorativní předměty, pěkně kreslí i malují. Ve spolupráci se Senior Pointem pravidelně obnovují své výstavy ve společné hale, kde sídlí i naše organizace. Tentokrát jsme dostali nabídku prezentovat naše výrobky a díla v Domě Natura v Příbrami, kterou navštěvuje daleko větší počet lidí z Příbrami i turistů, kteří městem projíždějí. Výstava byla zahájena 16. zářím a potrvá do 31. prosince 2023.

Nakonec i my z naší organizace jsme byli po jejím zhlédnutí překvapeni, kolik zajímavých výtvarů stačilo během několika let vzniknout. A to se zdaleka nevešly všechny. Každý z nich včetně maleb i kreseb určitě stojí za zastavení. Přitom ne všichni jsme některé z použitých technik předtím znali.

Jde o perokresby, uhel, akvarel, pastel, malování provázkem, enkaustiku, malbu kávou, kresbu tužkou, lití akrylem, akryl, kombinované techniky i koláže. Kromě toho jsou zde háčkovaná zvířátka a další ozdoby, zvířátka z papírových ruliček a další předměty z tohoto materiálu. K vidění jsou stromečky z navlečených miniaturních korálků na drátčích, zasa-

Práce členů Svazu tělesně postižených v Příbrami jsou ke zhlédnutí v Domě Natura. Foto: STP Příbram

zené do zajímavých kamenů, pak větší zarámované obrázky z drobných korálků, zajímavé dekorativní výtvary z barvené keramiky a různé kresby na kamínky. I malý zarámovaný obrázek dvou labutí z pampeliškového chmýří zaujme svým zvláštním půvabem.

Nejen různé malířské techniky, ale i styly a náměty jsou velice působivé jak barevně, tak osobitým projevem. Mnohdy si může návštěvník představit, co chtěl malíř vyjádřit, nahlédnout do jeho fantazie, někdy naopak jde zřejmě o zadaná témata, jindy je stavěno právě na těchto pocitech a vjemech přímo při tvoření a zapojí i nás do fantazie a to je krásné. Může jít o příjemné prožitky ze života, z dětství, i z přítomnosti. V obrázcích lze vyčíst úplně všechno, nutí k zastavení a zamyšlení. Je vidět, že všechno bylo tvořeno s nadšením, citem a láskou. Taková je celá naše činnost, v níž budeme pokračovat i nadále.

■ Naďa Špindlerová
STP MO 2 Příbram

Jinoch po rekonstrukci nese nové poselství pro budoucí generace

Socha jinocha s praporem a ratolestí z dílny Václava Šáry, která je od roku 1927 součástí pomníku padlým v 1. světové válce v Arnoštových sadech, se v polovině září po dvou letech vrátila na své místo.

Vzhled pomníku po opravě sochy a renovaci kamenných prvků a obsah časové kapsle.

Foto: Eva Švehlová

Na konci června roku 2021 byla socha jinocha v Arnoštových sadech poškozena pádem stromu způsobeným bouřkou. V říjnu byla následně odborně demontována a odvezena k restaurování do ateliéru Terrigena Art. Ve středu 13. září 2023 byla socha instalována zpět na své místo.

Socha jinocha byla na žulový podstavec osazena již potřetí - prvně to bylo ve zmíněném roce 1927, kdy byl 28. října u příležitosti výročí vzniku republiky celý pomník odhalen. V době

nacistické okupace byla socha i všech dvanáct bronzových desek s 255 jmény padlých demontována a na své místo se vrátila zpět až v roce 1946.

V době sejmutí sochy z podstavce v roce 2021 byla nalezena časová kapsle, která obsahovala výše uvedené informace z doby nacistické okupace. Na 25. října tohoto roku bylo naplánováno, že se při příležitosti výročí vzniku republiky uskuteční nejen každoroční pietní akt, ale v ten-

to den bude vloženo sdělení do časové schránky. „Obsah nové časové schránky jsme konzultovali s historiky, konkrétně s ředitelem Hornického muzea Příbram Josefem Velflem a ředitelkou Státního okresního archivu Příbram Věrou Smolovou. Bylo nám doporučeno, abychom se drželi toho, co bylo v té původní časové schránce. Tedy informací o tom, jak socha vznikala, jak byla opravována a kdo se na její opravě podílel. Informace v nové schránce tedy budou podobné, kdo sochu opravil a proč,“ uvedl starosta města Jan Konvalinka.

Prvotním úkolem celého restaurátorského zákroku bylo co nejšetrnější vyjmutí původní nosné konstrukce sochy a provedení nové z nerezového materiálu. Zákrok byl řešen odkrytím nutných částí sochařské modelace. Následně bylo provedeno plastické doplnění chybějících částí sochařské modelace a na závěr povrchová patina. Než byla socha osazena zpět na své místo, došlo také k očištění a úpravě žulového pomníku, bronzových desek se jmény padlých, znaku města a desky s nápisem Za svobodu a nový život 1914-1918. Cena restaurátorských prací vyšla na 1 135 827 korun včetně DPH.

Plné znění nového textového sdělení uvádíme v příloženém boxu. Obnova pomníku je detailně popsána včetně fotodokumentace ve dvou restaurátorských zprávách, které umísťujeme k elektronické podobě tohoto článku na webu kahan.pribram.eu.

Vzkaz budoucím generacím

Do rukou se vám dostala časová schránka, která nese zprávu týkající se obnovy významného pomníku Svobody v Arnoštových sadech.

Pomník byl vytvořen jako odkaz na památku 252 vojáků z Příbrami, kteří se nevrátili z bojiště I. světové války, a odhalen byl 28. října 1927. Zpracovat návrh pomníku zadalo město Příbram roku 1917 architektu Janu Kotěrovi, model sochy vytvořil Jan Štursa. Dílo realizoval akademický sochař a malíř Václav Šára. Pamětní desky se jmény vojáků byly doplněny v roce 1936.

V noci z 29. na 30. června 2021 byla pádem stromu způsobeným bouřkou poškozena socha jinocha s praporem a ratolestí, která je součástí pomníku Svobody. V podstavci sochy byla objevena časová schránka s poselstvím z roku 1946 týkajícím se navrácení sochy na památník po II. světové válce.

Po několikaměsíčním jednání památkářů a restaurátorů o nejvhodnějším způsobu opravy sochy byla v úterý 26. října 2021 tato socha pod dohledem akademického sochaře a restaurátora Marcela Hrona ze společnosti Terrigena Art, s. r. o., sejmuta a odvezena do ateliéru, kde byla do 31. srpna 2023 restaurována. Akademickým sochařem a restaurátorem Václavem Štochem byla provedena oprava bronzových nápisových desek, reliéfu městského znaku a žulové architektury. Cena restaurátorských prací činila celkem 1 135 827 Kč včetně daně z přidané hodnoty. Socha byla na své místo vrácena ve středu 13. září 2023.

Obě schránky ukládáme jako doklad o obnově tohoto historického symbolu svobody a památky obětí I. světové války u příležitosti oslav výročí vzniku samostatného Československa s předstihem již ve středu 25. října 2023.

Ať slouží jako připomínka hodnot, které nás spojují, a jako vzkaz budoucím generacím, aby si vážily demokracie, svobody a míru. Památku padlých spoluobčanů tak uctíme nejlépe.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Trojnásobný vítěz Běhu města: běhat začal před pár lety, pomýšlí i na olympiádu

Vojtěch Novák letos suverénně opanoval Běh města Příbrami. Zvítězil i vloni a předloni. První běžecký závod přitom absolvoval teprve v roce 2018.

Kolik toho naběháte nebo nachodíte týdně? Jednadvacetiletý Vojtěch Novák, jedna z velkých nadějí příbramského sportu, mívá na účtu za svým sportovním týdnem v průměru 100 kilometrů. V hlavní části atletické přípravy klidně i o polovinu více. Na konci září naběhané objemy zúročil při jubilejním 30. ročníku závodu Běh města Příbrami. „Pouze“ desetikilometrovou trať kolem Nováku a Fialáku zdolal v čase 34:13, druhého v pořadí předběhl téměř o minutu.

„Už od startu se mi běželo velmi dobře, a proto jsem na nic nečekal a vydal jsem se sám do čela závodu. V cíli jsem měl velkou radost, že se mi podařilo potřetí za sebou zvítězit,“ popsal průběh závodu mladý atlet.

POTŘEBUJI TO ZOPAKOVAT

Se závodním běháním přitom začal teprve před pěti lety - v roce 2018 se zúčastnil Příbramského půlmaratonu. Jako člen školního štafetového týmu tehdy podle svých slov poprvé v kuse uběhl pět kilometrů.

„Po doběhu jsem byl dost vyřízený, ale nával endorfinů ve mně vyvolal pocit, že to potřebuji zopakovat. O dva roky později na stejném závodě jsem si zaběhl celý půlmaraton, a to už jsem věděl, že se chci věnovat běhu naplno,“ řekl muž, který aktuálně reprezentuje brněnský klub VSK

Vojtěch Novák v cíli letošního Běhu města Příbrami.
Foto: Karolína Šejnová, Brdský běžecký pohár

Univerzita Brno, kam to má blízko coby student Fakulty sportovních studií na Masarykově univerzitě.

V letošní sezoně si Vojta Novák vyzkoušel nejrůznější závodní tratě - od závodů na 800 metrů až po půlmaraton. „V budoucnosti se chci zaměřit hlavně na delší závody. Nejoblíbenější je pro mě silničních deset kilometrů,“ uvedl. Výrazně zabodoval i na legendární „desítce“ z Běchovic do Prahy, což je nejstarší nepřeru-

šený závod v Evropě. Letos se s časem 31:53 probojoval mezi deset nejlepších běžců.

LAŤKA JE VYSOKO

Poměřit síly přímo na trati můžete s Vojtou Novákem i vy osobně. V sobotu 18. listopadu má v plánu zaběhnout závod v Tochovicích. Tento kros je finální štací letošního ročníku Brdského běžeckého poháru, který je otevřený i amatérům či začínajícím běžcům nejrůznějších věkových a výkonnostních kategorií. O týden později (v sobotu 25. listopadu) se budou na Nováku vyhlášovat absolutní vítězové Brdského běžeckého poháru 2023. Tomuto ceremoniálu bude jako již tradičně předcházet štafetový závod dvojic kolem místního rybníka a rodinných trojic na kratších tratích.

Jaké běžecké cíle má před sebou Vojta Novák? Chtěl by si jednou zaběhnout i pod pěti olympijskými kruhy? „Olympiáda je snem každého sportovce. Laťka k tomuto snu je nastavena hodně vysoko, ale k životu sny patří,“ dodal elitní příbramský běžec.

■ Lukáš Rozmajzl
Brdský běžecký pohár

Příbramští sportovci se ve Freibergu rozhodně neztratili

V květnu letošního roku obdrželo město Příbram pozvání partnerského města Freiberg na 40. ročník Podzimního běhu (40. Freiburger Herbstlauf). Běžecký závod s dlouholetou tradicí pořádají ve Freibergu společně dva místní spolky – triatlonový a lyžařský.

V „příbramských“ barvách zavítala do Freibergu pětice reprezentantů.
Foto: město Příbram

V rámci Podzimního běhu je ve Freibergu každoročně organizováno několik druhů tras - od závodu na 400 m pro nejmenší účastníky až po 21,1 km dlouhý půlmaraton pro aktivní sportovce. Letošní ročník, který se uskutečnil v sobotu 16. září, nabídl zájemcům také závody v disciplíně nordic walking nebo 10 km trasu na jednokolkách.

Město Příbram oslovilo s nabídkou účasti na tomto závodě Triatlon team Příbram, který vybral ze svých řad celkem pět sportovců. Markéta Ficová a Eva Koutná se zúčastnily závodu na 10 km žen, Antonín Mígl a Jan Parez běželi stejně dlouhou trasu v mužském závodě. Roman Koutný absolvoval půlmaraton. Příbramští sportovci reprezentovali

naše město velmi úspěšně. Nejlepšího výsledku dosáhla Markéta Ficová, která získala bronzovou medaili. Eva Koutná skončila na sedmém místě z celkového počtu 45 závodnic. Antonín Mígl doběhl jako pátý, Jan Parez sedmnáctý - z celkového počtu 75 běžců. Roman Koutný obsadil v půlmaratonu šesté místo. Ve svých věkových kategoriích se všichni zmiňovaní účastníci a účastnice umístili na prvním nebo druhém místě.

■ Jana Klímová
Městský úřad Příbram

Bronzová Tereza Bodnárová

Tereza Bodnárová z Judo Příbram vybojovala na European Judo Open v Praze bronzovou medaili v hmotnostní kategorii do 48 kg. Svěženky trenéra Václava Sedmidubského se přitom vracela po tříměsíční pauze vynucené zraněním.

Tereza Bodnárová v bílém kimonu zápasí s Brazilkou Nascimento.

Foto: Český svaz judo

Na letošní European Judo Open v Praze ve dnech 30. září až 1. října se sjelo téměř 450 judistů z 41 zemí. Počtem účastníků tak překonal dosavadně nejobsazenější turnaj seriálu tohoto roku ve Varšavě. První den byly v UNYP Areně na programu lehké váhy. V českých barvách se v sobotu představilo celkem 12 závodníků. Jednou z největších nadějí byla Tereza Bodnárová (Judo Příbram), která již letos na European open medaili získala, když si z únorové Varšavy odvezla bronz.

JAK JE TENTO TURNAJ PRESTIŽNÍ?

Turnaj je součástí světového poháru seniorů, kterého se letos zúčastnilo 450 závodníků ze 41 zemí. Počtem soutěžících tak překonal nejpočetnější turnaj seriálu tohoto roku, který se konal ve Varšavě.

ZÍSKALA JSTE BRONZOVOU MEDAILI. BYLO TO NÁROČNÉ?

V úvodním utkání mě čekal souboj s francouzskou závodnicí Perrot. Zápas se vyvíjel dlouho nerozhodně, až dospěl do golden score, které trvalo více než šest minut. Až třetí trest pro soupeřku rozhodl o mém vítězství a postupu do čtvrtfinále, kde mě čekal nelehký zápas proti Brazilce Nascimento. Zápas nenašel po čtyřech minutách vítěze a v golden score jsem bohužel zachybovala a šťastnější tentokrát byla brazilská závodnice. Pro

mě to znamenalo boj v opravách a zápas s Rakušankou Springer. Podařilo se mi zvítězit na dvě wazari, a zajistit si tak účast ve finálovém bloku.

V CESTĚ PRO CENNÝ KOV ALE STÁLA ZKUŠENÁ FRANCOUZKA MANON URDIALES...

Zápas byl od samého začátku velice vyrovnaný a základní čas opět nestačil k tomu, aby bylo rozhodnuto o vítězi. Zápas tedy pokračoval do golden score, které bylo extrémně fyzicky náročné. Musím říct, že domácí publikum a celý český tým mě celý zápas hnaly dopředu a v osmé minutě se mi podařilo soupeřku hodit na chvat uchi mata, a mohla jsem se tak radovat z bronzové medaile.

A POCITY PO ZISKU TŘETÍHO MÍSTA?

Slovy jen těžko popsat, jaká euforie a obrovská radost ve mně propukla. Jsem moc ráda, že se mi po tříměsíční pauze, zaviněné zraněním kolene, podařilo vrátit na tatami právě takto. Jsem šťastná, že mě na turnaj přijela podpořit rodina v čele s bratrem, se kterým trénuji, a na tomto výsledku má nemalý podíl. Nechyběla také početná skupina judistů z Příbrami. Za tento výsledek jsem moc vděčná a budu se snažit, aby těchto pro mě nezapomenutelných chvil bylo více.

CO VÁS ČEKÁ NYNÍ?

V současnosti se připravuji na nadcházející vrchol sezony, kterým bude seniorské Mistrovství Evropy, jež se koná na přelomu října a listopadu ve francouzském Montpellier.

■ Jan Hadraba

sportovní manažer Příbrami

inzerce

TVOŘÍTE?

Zpíváte, hrajete, malujete...?

DEJTE O SOBĚ VĚDĚT!

Nechte si udělat web, který představí Vaši tvorbu lidem.

webyprotvurce.cz

tel. 773 473 855

Odjel na lyže do Rakouska. A už se nevrátil

O útěku z totalitního Československa možná uvažovala spousta lidí, jen málokdo k tomu ale sebral odvahu. Jaká úskalí se s tím pojila? A byl život na Západě opravdu tak skvělý a bezproblémový, jak se to mohlo na první pohled zdát? O tom vyprávěl žákům ze ZŠ Školní v rámci projektu Příběhy našich sousedů Milan Mráz.

Milan Mráz (uprostřed s knihou) ve škole v roce 1965.

Foto (2×): Post Bellum

Narodil se 8. května 1954 v Táboře, ve dvou letech se s rodiči přestěhoval do Příbrami, kde otec pracoval jako horník v uranových dolech. Rodiče se rozvedli, když byl ještě chlapec. Otec se pak znovu oženil, ale zemřel mladý na nemoc z ozáření. Maminka tak vychovávala sama čtyři děti. Aby měla nějaké volno, posílala je každoročně v létě na pionýrské tábory. Na jednom z nich se v srpnu 1968 Milan dozvěděl o vpádu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. „Bylo mi čtrnáct, poslouchal jsem Svobodnou Evropu, ale informací jsem měl zpočátku málo. Chápal jsem, co se děje, a byl jsem z toho zklamaný. Na tu dobu nevzpomínám rád.“ Atmosféra ve společnosti, ale i ve škole byla pak o poznání napjatější a plná strachu. Člověk si musel dávat větší pozor, s kým a o čem mluví. V patnácti letech odešel Milan Mráz do Pardubic na chemickou průmyslovku a celé čtyři roky zde strávil na internátě. Situaci ve státě a každodenní realitu tuhé normalizace řešil především s kamarády. Nelíbilo se mu žít v neustálém strachu.

NĚKDY JSEM O TOM ROZHODNUTÍ POCHYBOVAL

Po maturitě v roce 1973 nastoupil na vojnu k vrtulníkové letce v Prostějově a v Plzni, kde měl jako chemik na starosti rozborů paliv

do vrtulníků a stíhaček. Kromě krátkého pobytu ve vězení za víkend strávený na tanečních zábavách prošel vojenskou službou bez větších problémů. Pracovat pak začal v Synthesii v Semtíně a roku 1976 si vzal svoji lásku ze školy, narodil se jim syn. Pomalu v něm dozrávala myšlenka na odchod z republiky. V dubnu 1984 odjel s podnikovým zájezdem na lyže do Rakouska, na parkovišti si vyzvedl kufr a už se nevrátil. Na vídeňské ambasádě si žádal o politický azyl, téměř půl roku pak strávil v uprchlickém táboře, kde bydlel v jedné místnosti s dalšími třiceti muži a legálně nesměl ani pracovat. Tajně si přivydělával tím, že vykládal kamiony.

Politický azyl v Rakousku nedostal, požádal tedy o azyl ve Spojených státech a tentokrát měl štěstí. Do Ameriky odlétal sám, ale v letadle plném emigrantů z východní Evropy. Usadil se v Salt Lake City v Utahu, byl mu přidělen sponzor, který mu zpočátku hradil bydlení a výuku angličtiny. Prvních pět let ale bylo nejtěžších a Milan Mráz byl občas na pochybách, zda se rozhodl správně. „Žena se mnou odmítla odejít a mně chyběla rodina i přátelé. O té zemi jsem nic nevěděl, neuměl jsem jazyk, měli jiné jídlo a jiné zvyky. Domů jsem psal i volal, i když jsem věděl, že maminku odposlouchávají a vyhrožuje jí Státní bezpečnost.“ Aby rodině přilepšil, snažil se posílat balíčky a začal s tím už v rakouském

lágru. Záhy ale zjistil, že máloco se dostane přes celnici až k adresátům. „Pak jsem do balíčku vkládal seznam, co je uvnitř. Máma se ptala, kde je tohle a kde je tohle? A celníci říkali, no my nevíme. Prostě si to vzali.“

CESTOVAL VŠUDE, JEN DOMŮ NESMĚL

Když se naučil obstojně anglicky, postavil se na vlastní nohy. Začal pracovat v chemickém průmyslu, kterému od školy rozuměl, a nakonec sehnal zaměstnání jako chemik v tajném vojenském a vládním programu USA. Díky seminářům, školením a přednáškám cestoval po celých Spojených státech, jen do Československa se dostal až po pádu berlínské zdi, i když byl smířený s tím, že už se domů zřejmě nikdy nepodívá. O rok později přivítal v Americe svoji maminku, která plakala dojetím. Emigraci svému synovi nikdy nezazlívala a tvrdila, že kdyby byla mladší, odešla by také.

V roce 2000 se Milan Mráz podruhé oženil s ženou, kterou poznal na oslavě sestřiných narozenin. Po odchodu do důchodu se přestěhovali zpátky do Čech a žijí v Příbrami, i když neustále pendlují kvůli dětem, které v Americe zůstaly.

Na výletě do Idaho Falls v USA, rok 1995.

Vyprávění Milana Mráze zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů žáci ZŠ Školní Jan Hrušovský, Aneta Jerlingová, Přemysl Puchmajer, Michal Pulinger a Richard Tydlitát pod vedením Petry Šorfové.

■ Magdalena Sadravetzková
Post Bellum

 Region
Český rozhlas

Milujeme
střední
Čechy

Rádio
vašeho kraje

Příbram **100.0 FM**

DOMY KLENOVICE

Prodej domů a pozemků (včetně stavebního povolení) u Orlické přehrady

Tel.:
777 770 133

OIR DOMY

www.oirdomy.cz

O exhortních kaplích v Jiráskových sadech

Exhorta (z latinského výrazu *exhortor* – povzbudit) je krátká promluva při bohoslužebných úkonech. V české tradici římskokatolické církve se tak nazývaly zejména promluvy při pravidelných ranních bohoslužbách zvláště pro středoškolské studenty. Duchovní pověřený exhortou se nazýval exhortátor. Jeho úkolem bylo mládež nejen povzbuzovat ke smysluplnému prožití dne, ale také naslouchat jejím problémům a pomáhat jí. Řečeno současným jazykem to byl vlastně školní psycholog, který měl tu výhodu, že se vídal se svými svěřenci i v užších skupinách a pravidelně při výuce katechismu. V Jiráskových sadech byly začátkem 20. století exhortní kaple čtyři: v konviktu, sirotčinci, gymnasiu a nakonec i v nejmladší z nich – reálce.

Kaple v reálce (aule), u oltáře zřejmě František Gutwirth. Pořízeno asi v letech 1908–1914.

Zdroj (3×): SOA v Praze – Soka Příbram

Příbramské gymnázium vzniklo roku 1870 z trojtřídní nižší reálky, která byla po 22 letech spojena s hlavní školou. S postupem času se ukázalo, že je od něj třeba reálně (technicky zaměřené) studium zase oddělit, jak tomu bylo už v desítkách měst v českých zemích.

Návrh na oddělení reálky sepsal ředitel gymnázia Antonín Škoda a příbramská městská rada ho v roce 1898 poslala ministerstvu kultu a vyučování. Následovala příbramská deputace do Vídně v čele se starostou Blažejem Mixou a děkanem Antonínem Vojáčkem. Slibovala, že moderní reální budovu postaví obec sama. Bylo jí ale sděleno, že napřesrok budou zřízeny reálky v Mladé Boleslavi a v Táboře.

PĚT LET DOHADOVÁNÍ

Příbramští se nevzdávali, a tak nastalo pět let složitě dohadování s nadřízenými úřady. Jedním z argumentů pro vznik reálky v Příbrami byl fakt, že studium na zdejší Bářské akademii bylo mnohem přístupnější realistům než gymnazistům, a proto zdejší chlápci zbytečně odcházeli z domova studovat na reálkách v Písku a v Praze. Také se dalo očekávat, že by se zřízením reálky zlepšil prospěch studentů, jelikož by mohli uplatnit své vlohy tam, kde to pro ně bude lepší – pro humanitní obory a klasické jazyky na gymnáziu, pro technické a přírodovědní a živé jazyky na reálce.

Obec se zavázala nést výlohy na provoz školy a opatřit prozatímní prostory, dokud nebude postavena nová budova. Nakonec poslanec Jan Dvořák oznámil dopisem ze 17. listopadu 1903, že státní reálka bude v Příbrami otevřena od 1. září 1904.

Navzdory dalším obstrukcím ze strany ministerstva byla k tomu dni 1. třída c. k. reálky umístěna v bývalé obecné dívčí škole na Příkopech čp. 102/I. Postupně se měly přidávat vyšší ročníky, aby byla sedmiletá reálka úplná k začátku školního roku 1910/11. Náklad na udržování reálky měl hradit stát s přispěním příbramské obce. Dosavadní c. k. reálné a vyšší gymnasium bylo zároveň proměněno v c. k. normální gymnasium s povinným kreslením v nižším oddělení.

Tedy bylo také ustanoveno, že nová budova reálky musí být vyučovací správě odevzdána do konce srpna 1907. Měla obsahovat 11 učeben, exhortní síň s výklenkem pro oltář, tři kreslirny s potřebnými kabinety, síň pro modelovnu, učebnou síň pro fyziku s kabinetem a pracovnou, učebnou síň pro chemii s kabinetem, laboratoř pro učitele a laboratoř pro žáky, příruční kabinet s pracovnou, zeměpisný kabinet, knihovnu učitelskou a druhou žákovskou, ředitelnu s předsíní, sborovnu s hovornou, přiměřeně prostrannou tělocvičnu s pokojem pro učitele a šatnu pro žáky, byt pro ředitele a byt pro školníka, sklepy a pudy a pokud možno i botanickou zahrádku.

Ředitelem reálky byl jmenován Jan Štěpánek, dosavadní profesor na Královských Vinohradech. Výpomocným katechetou a exhortátorem byl ustanoven prefekt zdejšího konviktu Stanislav Bambas. Studenti zatím chodili na společné bohoslužby do kaple v gymnáziu, protože v kostele sv. Jakuba nebyla o nedělích a svátcích volná ani hodina.

Komise pro výběr místa pro novou budovu reálky se konala začátkem února 1905 pod vedením c. k. vrchního inženýra při místodržitelství Ferdinanda Havlíčka (1861–1942). Od roku 1886 žil trvale v Praze a ve své době patřil mezi známé stavitele státních staveb, zejména škol. V letech 1897–1898 bylo podle jeho projektu přistavěno křídlo školy čp. 287/I do Konviktské ulice na Starém Měs-

tě pražském. V roce 1904 byl schválen jeho projekt neobarokní budovy gymnázia v Rokycanech. V roce 1905 také pracoval společně s architektem Rudolfem Kříženeckým na plánech pro výstavbu neorenesančního gymnázia v Nymburku, ve své době nejmodernější školní budovy.

Kaple v konviktu, konec 19. století

Příbramská komise schválila pro výstavbu reálky prostor mezi gymnáziem a arcibiskupským konviktem. Ing. Havlíček na žádost starosty Blažej Mixy dodal do konce března 1905 náčrtky neobarokní budovy, které byly schváleny. Ředitel gymnasia Antonín Škoda však 29. dubna 1905 navrhl, aby byl návrh posouzen novou městskou komisí ještě jednou a aby byla vynechána aula, zmenšeny tělocvična, ředitelský byt a přírodopisné učebny. Tím se stavba oddálila. V červnu 1905 byly komisi odboru pro stavbu reálky – předloženy nové „úsporné“ náčrtky, zhotovené prof. Vojtěchem Kášem a ředitelem gymnasia Antonínem Škodou, které však zmenšením počtu místností, učeben a nesprávným rozložením místností naprosto nevyhovovaly.

BOJ O NÁČRTY

Když ředitel reálky Jan Štěpánek klidně a věcně upozornil odbor na některé vady, nechtěl ředitel gymnázia Antonín Škoda žádné námítky připustit, takže ředitel Jan Štěpánek byl nucen se z jednání vzdát, aby se vyhnul všem osobním útokům. Po Štěpánkově odchodu odbor pro výstavbu náčrtky přijal jako podklad po doplnění některých nezbytných věcí, na které upozornil Adolf Hofmann, profesor vysoké školy báňské. Dne 28. června 1905 obecní zastupitelstvo tyto náčrtky jednomyslně přijalo, ale stejně se měly podle připomínek udělat nové, které se měly předložit c. k. zemské školní radě.

V únoru 1906 poslalo ředitelství reálky náčrty budovy schválené městskou radou c. k. ministerstvu kultu a vyučování, které je ovšem zamítlo jako naprosto nezpůsobilé. Dalo je znovu vypracovat stavebnímu odboru ministerstva vnitra a schválilo je. Zároveň nařídilo příbramské obci, aby podle nich dala co nejrychleji vypracovat detailní plány a rozpočty, aby se nová budova stihla otevřít ve sta-

V říjnu 1942 byla reálka sloučena s gymnáziem. Po roce 1945 existovaly obě školy vedle sebe, k jejich sloučení došlo definitivně od školního roku 1949/1950 na základě reformy Zdeňka Nejedlého.

KALENDÁRIUM

1. listopadu 1843

Ostrostřeleckému sboru byl posvěcen střelecký kříž.

3. listopadu 1923

Příbramský Sokol uspořádal členský večer, na kterém proběhlo předání věnců a diplomů za úspěchy získané na mezisletových závodech. Starosta Sokola pronesl děkovnou řeč a náčelník předal ocenění. Slavnostní večer doplnila vystoupení hudebníků a zpěváků.

5. listopadu 1713

Pro boj s morovou epidemií bylo vydáno nařízení týkající se oddělování nakažených osob od zdravých lidí a povinnosti zasílat nadřízeným úřadům seznamy zemřelých. Hrobaři museli na radnici složit přísahu, že budou zemřelé pohřbívat i s jejich oblečením.

8. listopadu 1913

V Příbrami bylo zaznamenáno první onemocnění skvrnitým tyfem, které vedlo k epidemii. Dne 22. listopadu byla svolána městská zdravotní komise, aby projednala situaci a navrhla příslušná opatření. K celkovému uzavření škol nakonec nebylo nutné přikročit. Omezeny byly veřejné produkce, aby nedocházelo k šíření nákazy.

11. listopadu 2003

Veřejnosti se poprvé otevřely prostory nově vybudovaného fitness centra Sport klub Oxygen. Na zájemce o cvičení čekala posilovna pro 60 lidí, dva squashové kurty, kardiozóna, místnost na spinning, dvě solária, velký aerobní sál pro 100 sportovců a nechyběl ani dětský koutek.

13. listopadu 1943

Gestapo zahájilo na Příbramsku nejrozsáhlejší zatýkání během celé okupace. Podílely se na něm všechny okolní venkovské služebny gestapa i řídicí úřadovna v Praze.

18. listopadu 1983

Příbramská filharmonie oslavila 75 let od svého založení.

24. listopadu 1693

Místodržitelství v souladu s císařským příkazem vydalo nařízení, že v případě vojenského tažení má být Příbram co nejvíce ušetřena, aby průchod vojska nezavdával obyvatelům města záminku ke stížnostem.

27. listopadu 1873

Byl definitivně ustanoven městský tajemník pro Březové Hory.

28. listopadu 1893

V rodině příbramského krejčího se narodil akademický sochař Václav Šára.

noveném termínu 1. září 1907. Obecní zastupitelstvo však nové návrhy neschválilo, protože by stavba podle nich provedená byla drahá - měla stát 725 000, a trvalo na tom, že se má stavět podle levnějšího nákresu.

Pod návrhu ředitele Jana Štěpánka představitel města schválili, aby se tedy na ministerstvo odeslaly původní návrhy c. k. vrchního inženýra Ferdinanda Havlíčka z 31. března 1905 s tím, že obec není povinna vystavět zvláštní obytné stavení pro ředitele. Ministerstvo Havlíčkovy návrhy schválilo, ale trvalo na stavbě obytného stavení a nařídilo obci vypracovat detailní plány a rozpočet co nejdříve. Nakonec obecní zastupitelstvo po zbytečně ztraceném roce dohadů 17. května 1906 stejně odhlasovalo to, co požadovaly nadřízené úřady. Plány měl vypracovat Ing. Havlíček, podle jehož výkresů právě probíhala stavba reálky v pražských Holešovicích - jedné z nejdůležitějších staveb toho roku v Čechách.

Ing. Ferdinand Havlíček byl tehdy zároveň ustanoven ředitelem a státním dozorcem nové příbramské stavby a stavební plány předložil 15. srpna 1906. Zemská školní rada je schválila. O stavbách školních budov napsal Havlíček do časopisu Styl dodnes citovaný článek. Koncem 1909 obdržel rakouský všeobecný záslužný řád Františka Josefa I. (rytířský stupeň). S Rudolfem Křížencem se podílel také na stavbě sanatoria na Pleši, zahájené v roce 1912.

NEVYSCHLÁ BUDOVA

Příbramské obecní zastupitelstvo stavbu reálky zadalo zdejšímu stavitelům Aloisi Eškoví a Josefu Sochovkému, kteří ji zahájili 29. října 1906. Určený termín k nastěhování (září 1907) se nestihl, protože zdravotní rada zakázala stěhování na podzim do nevyschlé budovy, i když o to obecní zastupitelstvo usilovalo, aby nemuselo další rok platit za provizorní místnosti.

Nakonec bylo dohodnuto, že se reálka do nové budovy nastěhuje po letních prázdninách 1908. Itak se v pozdějších letech objevovala v podlahách reálky houba. Město se také ještě během výstavby školy snažilo vyvléct ze stavby domu pro ředitele a školníka. Pro ředitele nabízelo např. staré a vlhké stavení proti reálce a byt školníka chtělo umístit přímo do budovy reálky. Nadřízené orgány to ale nepovolily, a tak se musela „ředitelská vila“ postavit, byla zkolaudována v roce 1909.

Slavnostní posvěcení budovy reálky se konalo 20. září 1908. V nové školní kapli o rozměrech 18×10 metrů se sakristií a na balkoně s velkým hudebním kůrem opatřeným ozdobným zábradlím ho provedl nový pražský světící biskup Dr. František Brusák. Ústav byl pojmenován Státní jubilejní reálka císaře a krále Františka Josefa I. v Příbrami, protože panovník zrovna slavil 60 let na trůnu. Při konečném vyúčtování v březnu 1910 byly náklady na stavbu reálky bez mobiliáře vyčísleny na 449 511 korun.

PRVNÍ REÁLKA PRO DÍVKY

V roce 1913 měla reálka v sedmi třídách a čtyřech pobočkách 300 žáků a 11 privatistek, 22 učitelů a jednoho externistu. Příbramská reálka jako první ze všech rakouských reálných škol připustila ke studiu dívky.

Již v roce 1907 se stal výpomocným katechetou reálky a pak i definitivním katechetou a profesorem náboženství příbramský rodák František Gutwirth,

který sloužil studentům reálky osm let. Zemřel 29. srpna 1914 ve věku 44 let. Nahradil ho suplující profesor náboženství Karel Minařík.

Světová válka změnila mnohé. Na konci srpna 1914 odešel ředitel Jan Štěpánek na odpočinek a vystřídal ho František Novotný. Dne 21. října 1914 přesídlil ze své budovy Na Příkopech do přízemí nové reálky c. k. ústav ku vzdělání učitelů, v jehož budově byl zřízen vojenský lazaret. Po vzniku Československé republiky se přestaly společné a povinné školní bohoslužby konat a kaple čili aula osiřela. Do konce roku 1928 probíhaly celoškolní oslavy různých výročí ve vyzdobené školní tělocvičně. Od začátku března 1929 se ve školní kronice mluví o tom, že slavnosti se dělaly ve vyzdobené rýsovně, což byla místnost o rozloze asi 113 m².

Ve dnech 29. března až 6. dubna 1939 bylo ve škole včetně kaple (tak tento prostor opět nazval kronikář) ubytováno říšskoněmecké vojsko. Pak byla budova vymalována. Náklad na vymalování kaple přesahoval 1400 zl. Profesor J. Tichý na to mezi lidmi vybral 600 Kč.

Kaple v sirotčinci

V říjnu 1942 byla reálka sloučena s gymnáziem. Po osvobození v roce 1945 existovaly obě školy vedle sebe, k jejich sloučení došlo definitivně od školního roku 1949/1950 na základě školské reformy Zdeňka Nejedlého. V aule se konaly zkoušky Příbramského dětského sboru Antonína Vepřeka.

Kam se podělo zařízení kaple, není známo. Postupně bylo do auly vestavěno nové podium, díky kterému působí prostor bývalého presbytáře (výklenku pro oltář) „useknuté“. Ve školním roce 1958/1959 se gymnázium přestěhovalo do nové budovy na dokončováním sídlišti, kde je dosud, budovu zcela obsadila 4. základní devítiletá škola.

Na bývalém kůru kaple probíhaly ještě v 80. letech 20. století každé pondělí od 19.00 zkoušky Příbramské filharmonie. V aule a přilehlé chodbě byl umístěn i její rozsáhlý notový archiv. Nyní je aula využívána k různým tělovýchovným a kulturním účelům.

NALEZENÉ FOTOGRAFIE

Náhodou byla právě nyní našemu archivu darována dlouhou hledanou fotografie auly asi z let 1908-1914. Je na ní vidět, že i tam měli na oltáři kopii Svatohorské madony. Máme i fotografie kaple (sálu) v konviktu a sirotčinci (dnes VZP), a tak už nám chybí jen obrázek kaple z gymnázia (dnes zdravotnické školy). Třeba ho někdo doma najde.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze - SOKA Příbram

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Navštivme brdský vrch Ostrý s pozůstatky tvrže

Ještě než říčka Litavka opustí brdské pohoří a dospěje k Lochovicím, protéká hlubokým a místy poměrně úzkým serpentinovitým údolím. Vpravo od ní nejprve prudce vystoupají svahy Plešivce (654 m), vzápětí se pak vlevo objeví skaliska, nad nimiž se zvedá zalesněné temeno vrchu Ostrý (539 m, na starých mapách Vostrý).

Podzim na vrcholu Ostrý.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Podle dobře rozeznatelných zbytků valu a hlubokého obranného příkopu, kterým je vrchol obehnan, lze usoudit, že tu kdysi stála tvrz. Augustin Sedláček píše: „Ačkoliv svědčí všecko o tom, že tu stála tvrz středověká a nevšední tehda jméno Ostrý měla, přece nám o jejich osudech nic známo není, v čemž se tvrzisťe toto mnohým místům téhož druhu podobá. V pozdní teprve době vyskytují se v Podbrdsku Čamští z Ostrého, rod zemanský, který nosil na štítě svém dvě sekery přeložené. Nelze je

nazpátek sice stopovati, až do počátku 17. věku, kdež se vyskytují bratři Václav a Jiří Čamští, ale není pochyby, povází-li se starožitný jich znak a heslo rodinné, že jsou původu mnohem staršího.“ (zdroj: Augustin Sedláček: Hrady, zámky a tvrže království Českého)

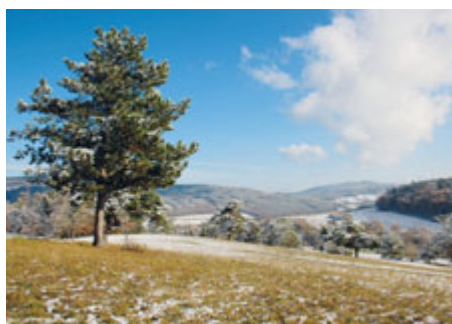
Podle jiného pramene však pochází přídomek vladyckého rodu Čamských „z Ostrého“ z vrchu Ostrý jižně od obce Čím (zdroj: L. Kopáček, Sborník Jednoty starých českých rodů v Praze, roč. IX, 1938, č. 1).

Západní svah Ostrého je plný různě hlubokých, stromy již zarostlých prohlubenin a odvalů. Již od středověku se zde totiž dobývala železná ruda. Na severozápadním svahu bylo pro jineckou vysokou pec založeno důlní dílo s názvem Důl svatého Rudolfa, ve kterém se ještě těžilo na začátku 19. století.

Na Ostrý můžeme vyrazit od železniční zastávky v Rejkovicích. Napojíme se zde na naučnou stezku Z Jinec až na Olymp Brd, která nás dovede do přírodní památky Na Horách, za vhodného počasí s báječným rozhledem na Plešivce a okolní vrcholy Brd. Za ní, na okraji Křešina, ze stezky odbočíme vpravo po modré

Výlet v kostce

Oblast: Brdy
GPS start: železniční stanice Rejkovice 49.8090672N, 13.9705636E
Trasa: Rejkovice - vrchol Ostrý
mapy.cz/s/casesecusa
Vzdálenost: 6,1 km
Typ: pro pěší a horská kola
Náročnost: nízká a střední
Značení: naučná stezka, žlutá
Zajímavosti: přírodní památka Na Horách

Listopadový pohled z přírodní památky Na Horách

k obci Felbabka a odtud po žluté vystoupáme k vrcholu. Lokalita kolem vrcholu Ostrý leží poněkud stranou nejnavštěvovanějších brdských míst. Přesto či právě proto má svoje kouzlo a rozhodně stojí za to ji navštívit.

■ Jaroslav Hodrment

Náměstí J. A. Alise v mlze nejasností

Vzhledem k nejasnostem a nepřesnostem, které padly na posledním zasedání Zastupitelstva města Příbram ohledně postupu při přípravě návrhu a dokumentace na uskutečnění revitalizace náměstí J. A. Alise, upřesňuji aktuální informace. Někteří diskutující zastupitelé mně vkládali do úst vyjádření, která jsem neřekl. Dokonce zaznělo, že jsem uvedl lživé informace. Jaká je skutečnost?

Brezohorské náměstí čeká na rekonstrukci.

Foto: Stanislav D. Břeň

V loňském roce proběhla architektonická soutěž (soutěž o návrh) k revitalizaci náměstí J. A. Alise na Brezových Horách. V porotě zasedali zástupci vedení města, představitelé místních institucí (s patřičnou odborností) a v neposlední řadě odborníci - architekti a krajinářští architekti. Porota, v níž měli experti převahu, vybrala a ocenila soutěžní návrhy a doporučila je k dalšímu výběrovému řízení bez uveřejnění (JŘBU).

K dopracování návrhu náměstí vznikla pracovní skupina ve složení tří architektů (včetně mé osoby) a dalších osob, jež zastupují místní veřejnost (osadní výbor) nebo jsou představitelé lokálních institucí (římsko-katolická farnost,

základní škola, muzeum). Součástí skupiny je také dopravní expert. Hlavním úkolem je zajistit sběr podnětů od veřejnosti a výše zmíněných institucí, případně expertů. Tyto informace má skupina vyhodnotit a následně předat vedení města doporučení k dalšímu dopracování návrhu podoby náměstí. K tomuto účelu se pracovní skupina, případně její části, vcelku pravidelně schází a činí kroky, které vedou k naplnění výše uvedených cílů. Myslím také, že zastupitelům by mělo být nanejvýš jasné, že odpovědnost za konečné upravené zadání k dopracování návrhu revitalizace náměstí nese především vedení města.

Smlouva s architekty je vyvážená a dává městu dobré možnosti, jak v průběhu času spolupracovat, případně nespoluupracovat se zpracovatelem dokumentace (architekty). Zároveň dává zpracovateli určitou jistotu směrem k zachování hlavních principů soutěžního návrhu při jeho dopracování do výsledné podoby. A to v tom smyslu, aby se nedostal do situace, že jsou po něm požadovány úpravy, které by byly zcela v rozporu se zadáním ze soutěže o návrh.

V mém vystoupení na dotaz ohledně postupu stanovení smluvní ceny jsem se vyjádřil nepřesně. A to vlivem předpokladu, že JŘBU je nastaveno, jak bývá nejobvyklejší, tj. že stanovení ceny

vzejde podle zprůměrování nabídek prvních třech týmů v rámci JŘBU. Omlouvám se. Cenu v rámci své kompetence stanovil administrátor soutěže s ohledem na potřebu záruky kvalitně odvedeného díla dodavatelem (architekty), včetně všech potřebných doplňujících průzkumů a obstarávací činnosti (tzv. inženýringu). Cena je stanovena podle mého názoru adekvátně a vychází z hodinové sazby okolo 1000 korun bez DPH.

Pokud se příště zastupitelé pustí do diskuse, týkající se odbornosti ve stavebnictví, architektuře, případně právní roviny výběrových řízení, bylo by vhodné, aby se vyvarovali rychlých soudů, měli svou argumentaci podloženou odborně a nemátli zbytečně veřejnost. Také bych poprosil, aby se zastupitelé zdrželi obvinění mé osoby ze lži, pokud nemohou svoje tvrzení patřičně doložit. Ozývám se především proto, že cítím jako svou povinnost hájit dobré jméno profesie architekta.

■ Josef Tlustý
architekt města Příbram

Škoda zeleně v ulici Pod Hvězdárnou

Jsem občankou Příbrami, a proto pravidelně čtu Kahan, který opravdu dobře informuje o veškerém dění ve městě. Chtěla bych upozornit na skutečnost, jak se v některé části města „pečuje“ o zeleň.

V současné době se ochraně zeleně a její obnově věnuje velká pozornost - akce sázení v Brdech, televizní vystoupení Jakuba Vágnera o vysazování zeleně při obnově lesů, velká

mediální pozornost při obnově výsadby v oblasti Svaté Hory a mnoho dalších akcí. O to více mi vadí, jakých způsobem se řešilo povolení výstavby dvou objektů - bytový dům

a stavba rodinného domu s ordinacemi v místech zeleného prostoru v Příbrami II (ulice Pod Hvězdárnou) v těsném sousedství čtyř řadových bytových domů, které tady stojí od roku 1973.

Touto výstavbou byla zničena velká část stávající zeleně, která z této části města udělala velmi příjemné bydlení. Podotýkám, že v podstatě veškerou zeleň jsme tady vysázeli dobrovolně ihned po nastěhování. Cílem tohoto společného snažení bylo vylepšit celé okolí. Jednalo se o kvalitní zeleň - borovice, smrčky, různé listnáče apod., nikoliv náletové dřeviny. Původně tady byla nepřilíš úrodná pole.

I přes veškeré námítky a podaná odvolání to tady v současné době, kdy probíhá stavba, vypadá dost otřesně. Výstavba také negativně ovlivňuje naše bydlení - zejména z důvodu prašnosti, kdy v horkých dnech nebylo možné ani vyvětrat.

■ Václava Rotterová

Vyjádření stavebního úřadu

Obě stavby (novostavba rodinného domu se zubními ordinacemi na pozemcích p.č. 3812/41, p.č. 3812/201 v k.ú. Příbram a novostavba bytového domu na pozemcích p.č. 3812/41 a p.č. 3812/202 v k.ú. Příbram) jsou povoleny v souladu s platným územním plánem města Příbram. Jsou umístěny v plochách obytných smíšených, tzn. že jejich hlavní a přípustné využití je pro stavby pro bydlení. Dále bylo vydáno kladné závazné stanovisko oddělení územního plánování, které bylo potvrzeno nadřízeným odvolacím orgánem (Krajským úřadem Středočeského kraje). Oba stavební záměry prošly odvolacím řízením u nadřízeného správního orgánu a povolení prvoinstančního orgánu (Stavebního úřadu MěÚ Příbram) na obě stavby byla potvrzena. Kácení dřevin na pozemcích dotčených oběma stavbami bylo povoleno Odborem životního prostředí MěÚ Příbram spolu s uložení náhradní výsadby. Zvýšená míra dopravy a prašnosti při výstavbě provází každou stavbu a nemůže být důvodem pro neumožnění dalšího stavebního vývoje. Jedná se o dočasnou újmu pro sousední nemovitosti a jejich uživatele.

■ Vladimír Vrba

vedoucí Stavebního úřadu a územního plánování

Jak dál s „trubkami“

Kolem vodohospodářské infrastruktury v Příbrami se děje mnoho zajímavého – investice dosahují vysokých částek, lidé si často stěžují na havárie, chystá se změna provozovatele vodohospodářského majetku města, Příbram má nedostatečně kapacitní čistírnu odpadních vod, která potřebuje rozsáhlou intenzifikaci... Proto jsme všem stranám a hnutím v zastupitelstvu položili následující otázku: Co pokládáte za hlavní výzvy spojené s vodohospodářskou infrastrukturou města Příbram a jak je lze řešit? Publikujeme reakce zastupitelských klubů, které na otázku odpověděly, a to v abecedním pořadí od Z k A.

Město vlastní infrastrukturu, ale neprovozuje ji.

Foto: 1. SČV

ŠANCE PRO PŘÍBRAM

Voda je dar. Bez vody není života, je vůbec tím nejdůležitějším, co na zemi máme. Tvoří přibližně 60 % lidského těla. Vodě bychom měli děkovat, chovat se k ní krásně, vážit si jí. Voda je též komoditou. Vůbec si to nezaslouží, sama to nemůže nijak ovlivnit, ale s vodou se obchoduje. Platíme cenu za to, že žijeme ve vyspělém světě, kdy nám voda teče na povel z kohoutku.

Abý se voda dostala z vodního zdroje (v našem případě např. vodních nádrží Pilská či Láz), je třeba vodohospodářský systém, vodohospodářská infrastruktura. Od přivaděčů přes čistírny odpadních vod (ČOV), páteřní rozvody až po poslední trubku, která tvoří přípojku do domu. A pak zpět do systému odpadů, kanalizací do ČOV a do přírody. A to vše něco stojí. A teď jak na to, aby byla cena férová a stav vodohospodářské infrastruktury, která patří našemu městu, nejlepší?

Zásadní otázkou je, kdo bude onu infrastrukturu provozovat, spravovat. Zdali přímo samo město Příbram, kdy tento model ověřeně funguje v řadě českých sídel, nebo zdali svěří provozování a správu někomu jinému. Každý z přístupů má své výhody a nevýhody. Byli bychom raději, kdyby bylo město Příbram, resp. jím zřízená organizace, provozovatelem naší vodohospodářské infrastruktury. Ona to zase taková věda není, je to spíše o šikovných lidech než o technice.

Pokud by měl vodohospodářskou infrastrukturu provozovat někdo jiný než město, tak jediné za podmínky, že Příbram bude dokonale hájit své zájmy a zájmy občanů vůči tomuto provozovateli a bude důsledně dohlížet na jeho práci. V tuto chvíli se tak neděje. Nevíme proč, ale neděje a je to naprosto zásadní pochybení.

Není možné přehlížet, že zdrojem vody je příroda, náš ekosystém. Na chvíli si od něj vodu půjčme a musíme ji vrátit v co nejlepším stavu zpět. Od toho je tu ČOV. Příbram dlouhodobě trápí její nedostatečná kapacita. Až příliš dlouho čekáme na její zkapacitnění a důsledkem je nemožnost připojovat nové odběratele do sys-

tému. Nové rodinné domy, bytové domy, firmy. To pozastavuje investice v našem městě, pozastavuje jeho rozvoj. Intenzifikaci je nutno provést co nejrychleji a s dostatečnou rezervou do budoucna, ideálně s využitím možných dotací.

Aby byl náš pohled na věc komplexní, nesmíme zapomínat na plán dlouhodobé práce s vodou. Výhled na 30 či 50 let tak, abychom vodu zadrželi v přírodě, aby voda ze střech neproudila do kanalizace, ale např. do potoka či rybníku. Na podrobnější popis zde není prostor, ale odborníci přesně vědí, jak na to. Bohužel Příbram žádný dlouhodobý plán práce s vodou nemá.

SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

„Vodu zpět do rukou města“ byl jedním z našich předvolebních bodů, který bychom rádi úspěšně realizovali. Zasazujeme se o navrácení strategických surovin do rukou státu, obcí a měst. Takovou surovinou je jistě i voda. Správa vody nepatří do rukou výdělečných firem, a už vůbec ne zahraničních. Současný stav velmi poškozuje všechny občany Příbrami, aniž by to bylo vyváжено jediným benefitem. Příbram potřebuje provést nutné investice - do tlakových stanic, kozičinské vodárny, vodojemu Orlov a v neposlední řadě do ČOV. Pokud bude provozovatelem jiná společnost než stoprocentně vlastněná obcí, případně svazkem obcí, nebudeme mít jako obec nárok na dotace z evropských fondů. Dotace na vodovodní infrastrukturu přitom dosahují až 80 %. K tomu musí MZP přidat v rámci kofinancování dalších 5 %. Spoluúčast Příbrami se tak výrazně sníží až o stovky milionů korun. Prostředky, které unikají Příbrami i tomuto státu odlivem zisků do zahraničí, jdou do řádu stovek milionů za celou dobu provozování vodohospodářských sítí výdělečnými společnostmi - v drtivě většině zahraničními koncerny.

Příbram byla vždy schopná se o vodu starat sama. Vlastními prostředky. Vždy to tak bylo a nikdy s tím nebyly žádné jiné než běžné pro-

vozní problémy. Současný stav tedy nedává smysl. Příbram nedostává za pronájem infrastruktury nic než to, co do této infrastruktury musí zpětně investovat. Odměnou přichází o zisky i o možnost čerpat dotace.

Rozhodnutí zdravého rozumu by tedy mělo být jednoznačné - voda zpět do rukou obyvatel Příbrami. Ovšem ptejme se těch, kteří jsou pod původními smlouvami podepsáni, proč vůbec tyto smlouvy vznikly.

Naším cílem je využít dotace z evropských fondů a uděláme vše pro to, aby se voda vrátila zpět do rukou města Příbram. V případě úspěchu bychom jako město ušetřili odhadem čtvrt miliardy korun. A naši obyvatelé by mohli mít vodu o třetinu levnější. Dále jsme se rozhodli, že s odborníky budeme pořádat přednášky o vodě pro širokou veřejnost, aby lidé znali pravdu.

SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Potřebujeme především zkapacitněnou čistírnu odpadních vod, na kterou nelze neúnosně dlouhou dobu napojit nový objekt/stavbu. A to přesto, nebo bohužel právě proto, že vedení města dávno mělo informace o nemožnosti stavebníků připojit se na čistírnu a dávno mělo celou věc řešit. Tato situace naprosto zásadně komplikuje rozvoj celého města i výstavbu nových bytů, domů a dalších objektů. Stejně tak rozporuplné jsou informace radnice o výši investic do zkapacitnění čistírny, z původních asi 300-350 milionů korun se v posledních měsících stalo zhruba 150 milionů korun. Při jednání zastupitelstva nedalo dosud vedení města srozumitelnou odpověď na tento překvapivý názorový obrat, tudíž ani my nejsme v odpovědi na tuto anketní otázku schopni celou věc rozklíčovat - nemáme od radnice žádné informace. Když byl projekt rekonstrukce ČOV na jednání ZM představován, tak se mluvilo o jednotlivé investiční akci. Nechápeme, jak je možné, že vedení města před zastupiteli mlčí o tom, proč má nově stačit ani ne polovina původně plánované částky.

Je nutné rovněž investovat do stávající infrastruktury. A to minimálně v objemu vybraného nájemného od současného provozovatele. Tento majetek, mimochodem největší majetek města Příbram, se totiž nestihá obnovovat tak rychle, jak rychle končí jeho životnost. A to se v budoucnu projeví velkým množstvím havárií a úniky vody. Občané, sousedé, ptejte se radnice, nikoli nás v prostorově omezené anketě radničního periodika.

ANO 2011

Dokud teče z modrého kohoutku studená a z červeného teplá, dokud v odpadu bezezby-

ku mizí to, co mizet má, vzpomene si málokterý občan města na to, že pod našima nohama funguje nesmírně složitý systém trubek, šachet, stok, čerpadel, šoupat, vpustí a dalších součástí vodohospodářské infrastruktury (VHI). Hodnota toho, co nám bublá pod chodníky a silnicemi, se počítá na miliardy. Pro některé politiky jsou investice do „trubek“ málo zajímavé. Stojí to hodně peněz, a není to vidět. Jak krátkozraký tento pohled je, se ukáže v okamžiku, kdy dojde k nějaké fatální poruše a kus města se octne na delší dobu bez vody.

V minulém volebním období se uskutečnilo mnoho investic do VHI. V součtu šlo o stovky milionů korun, které posloužily k modernizaci a zkapacitnění vodohospodářské sítě. Významným projektem bylo zejména odkanalizování osady Lazec, na které bude navazovat odkanalizování Kozičína, to bude zahájeno v příštím roce. Bude tím završena letitá akce s názvem Čistá Litavka. Do VHI investujeme i nadále, průběžně se mění a opravují problematické a poru-

chové úseky. Stranou zájmu nezůstávají ani další vodní díla, jako jsou malé vodní nádrže v osadách.

Přímo esenciálním problémem je nekapacitní čistírna odpadních vod. Vlivem nedobře provedené intenzifikace před několika lety nedosahuje „čovka“ takového výkonu, jakého by měla. Finalizuje se projekt na její komplexní rekonstrukci, která zabezpečí výrazné zvýšení kapacity a provozuschopnost na další desítky let. Projekt bude realizován po etapách, přičemž první na řadu přijdou právě zásahy ke zkapacitnění. Následovat pak budou další energetická a ekologická řešení. Na ty je ale prozatím dost času. S první fází zkapacitnění chceme začít co nejdříve.

Není sporu o tom, že dochází ke změně klimatu. Spíše než na boj s tímto fenoménem je lepší se zaměřit na kroky k přizpůsobení se změnám. Jedním z trendů je i propojování vodárenských soustav, jejich vzájemná nahraditelnost. V rámci širšího regionu řešíme

na platformě Svazku obcí pro vodovody a kanalizace napojení dalších mikroregionů, které se začínají potýkat s nedostatkem vody. V diskusi a přípravě je momentálně napojení Dobříšska na náš systém, který by byl po určitých úpravách dostatečně silný k tomu, aby dovedl vltavskou vodu až do kohoutků dobříšských obyvatel.

Velkým krokem, který je před námi, je dokončení koncesního řízení na provozovatele VHI. Do tendru se přihlásilo několik zájemců, jejichž nabídky jsou momentálně posuzovány. Během následujících týdnů a měsíců by mělo být jasné, kdo bude v dalším období provozovat příbramské vodovody a kanalizace. Všichni doufáme, že to bude spolehlivý a solidní partner.

■ Příspěvky zpracoval:
Stanislav D. Břeň

Příběh inflačního dodatku k parkovacímu domu

Při zasedání příbramského zastupitelstva v září letošního roku byl schválen tzv. inflační dodatek ke smlouvě na stavbu parkovacího domu u autobusového nádraží. Podle tohoto dodatku měla firma Metrostav, zhotovitel stavby, obdržet od města přibližně 7,2 mil. korun včetně DPH jako kompenzaci za inflaci. Dodatek nebyl v době po zájmovém zasedání zastupitelstva podepsán starostou, takže nenabyl platnosti a při říjnovém zasedání byl zrušen.

Celým příběhem o dodatku se prolínala klíčová otázka, zda je v pořádku hradit Metrostavu dodatečné náklady, které zhotovitel odůvodňoval údajnými neředivými okolnostmi. Metrostav odkazoval na růst cen stavebních materiálů, k němuž došlo po ukončení nabídkové fáze zadávacího řízení a který podle Metrostavu souvisel s válkou na Ukrajině.

S PÉČÍ ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE

Argumenty odpůrců dodatku spočívaly zejména v tom, že cena byla stanovena jako pevná, že město by mělo jednat s péčí řádného hospodáře a především že příslušné nové okolnosti nastaly ještě před podpisem smlouvy (6/2022). Metrostav tedy nemusel, pokud považoval už tehdy jemu známé okolnosti za nepříznivé, smlouvu podepisovat. Právě okamžik podpisu je totiž klíčový z hlediska změny okolností dle ustanovení § 1765 občanského zákoníku.

Zákon o zadávání veřejných zakázek sice ukládá vybranému dodavateli povinnost uzavřít smlouvu, ale za neuzavření nestanoví žádnou sankci (kromě vyloučení takového dodavatele ze zadávacího řízení). Občanský zákoník pak umožňuje předmluvní jednání ukončit, pokud je pro to spravedlivý důvod. Lze usuzovat, že změna okolností na jaře 2022 by takovým spravedlivým důvodem byla.

Smolným momentem jednání zastupitelstva v září byla skutečnost, že u daného bodu nebylo umožněno vystoupit veřejnosti. Proto jsem společně s dalším občanem Markem Dvořákem,

který stejně jako já nemohl přednést svůj příspěvek, požádal o schůzku starostu Jana Konvalinku.

S Markem Dvořákem jsme hledali cestu, jak zkoušet zvrátit příslušné rozhodnutí, podle našeho názoru chybné, a ušetřit městské pokladně miliony korun. Při schůzce, které se zúčastnilo zhruba deset zastupitelů napříč politickým spektrem, jsme přednesli důvody proti inflačnímu dodatku. Osobně jsem poukázal zejména na to, že město má dobrou právní pozici a že vývoj cen v čase ani porovnání s jinými zakázkami nehovoří ve prospěch požadavku Metrostavu. Marek Dvořák se ve svém komentáři soustředil na otázku osobní odpovědnosti zastupitelů za rozhodnutí.

Do programu jednání říjnového zastupitelstva byla na návrh zastupitele Václava Dvořáka zařazena revokace inflačního dodatku. V rámci říjnové rozpravy zastupitelů jsme se s Markem Dvořákem zapojili do diskuse jako zástupci veřejnosti. Uvedl jsem, že při tomto rozhodování nejsou důležité pocity, ale fakta (zastupitelé nehlasují o nejkrásnějším přebalu knihy). Právě pocity byly v rámci zastupitelské debaty, která mému příspěvku předcházela, poněkud překvapivě zmíněny jako argument ve prospěch dodatku.

MOŽNOST, NIKOLIV POVINNOST

Především jsem se ale snažil zdůraznit, že město sice má možnost dodatek uzavřít, ale nemá takovou povinnost. To ostatně uvádí i sta-

novisko Ministerstva pro místní rozvoj a Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které přišlo při diskusích o dodatku v průběhu uplynulého měsíce opakovaně na přetřes. V kontextu jednání o změně ceny jsem zmínil též skutečnost, že budovaný parkovací dům je podle obestavěného prostoru i užité plochy menší oproti parametrům, vyplývajícím z minimálních (nepodkročitelných) požadavků podle zadávací dokumentace.

Asi to nejdůležitější při říjnovém projednávání dodatku se odehrálo v rámci příspěvků Marka Dvořáka a radního Ivana Fuksy. Marek Dvořák opět zdůraznil odpovědnost jednotlivých zastupitelů za to, jak budou hlasovat. Radní Ivan Fuksa poté nastínil, že otázka zastupitelské odpovědnosti není radno podceňovat, a vyjádřil podporu revokaci souhlasu s inflačním dodatkem. Při závěrečném hlasování byl dřívější souhlas s inflačním dodatkem zrušen. Pro revokaci se vyslovili všichni přítomní zastupitelé.

Zápisy ze zasedání zastupitelstva a podklady k jednání jsou k dispozici na webu pibram.eu, resp. pod zkratkou url.cz/juG21. Zvukové záznamy ze zájmového, resp. říjnového jednání zastupitelů o dodatku jsou na YouTube pod příjmy odkazy url.cz/juGI7 a url.cz/guGIx.

■ Tomáš Mosler

S vodou se nekšeftuje

Voda je dar, který jsme získali jako obyvatelé této planety. A s dary se nekšeftuje, dary se neprodávají. Není ničím zásluhou, že máme vodu. Tím méně politických stran nebo zahraničních koncernů. Tímto nezpochybňuji, že by se někdo měl starat o cestu, jak se k nám voda dostane, a být za to spravedlivě odměněn. Ale pokud dobře vím, o tuto cestu, o ty trubky, se nikdo moc nepere. Máme tu ale prodej vody. O ten se bojuje neustále jako ve špatném postapokalyptickém filmu. O co se ale vlastně soupeří?

Podívejme se na výsledky hospodaření (po zdanění) společnosti 1. SČV (dcery Veolie), která provozuje vodohospodářské sítě v Příbrami, a to v letech 2022-2020: -1,641 milionu, +2,289 milionu (2021), -3,910 milionu. Za pár milionů ročně (nemluvě o ztrátě) se starat o desítky zaměstnanců a mít odpovědnost za dodávky nezavadné vody pro celý region? O to bych jako podnikatel nestál. Proč tedy o tuto odpovědnost válčí tolik lidí? Podíval jsem se do veřejných zdrojů. Obrat 1. SČV pravidelně roste na současných přibližně 750 milionů korun. Při takovém obratu lze u každé zdravé firmy (u firem, o jejichž ovládnutí probíhá velký boj, zvláště) očekávat standardní zisk v řádu desítek procent. Tady jsme na zhruba půl procentu. Kde se stala chyba?

Chyba je v tzv. výsledovce vidět hned na první pohled. Výkonová spotřeba a v ní skryté služby. Dělalí polovinu, a někdy i více nákladů. Služby jsou vždy ty, čím podnik, vznešeně řečeno, optimalizuje zisky. Věcně řečeno - jsou to peníze, které se přes spřátelené firmy vyvádějí z podniku. Jak poznáte ty, kteří jsou na tomto „přesměrování finančních toků“ nějakým způsobem zainteresováni? Budou samozřejmě bojovat jako lvi, argumentovat, vyhrožovat. Nebo se alespoň tiše „zdržovat hlasování“. Rozumný a nezainteresovaný člověk přece nebude toto podporovat.

S vodou nastal v naší zemi zlom. Soudy již dávají za pravdu obcím, které se chtějí z těchto nevhodných závazků minulosti vymanit a koncerny si toho jsou dobře vědomy. Sice podávají trestní oznámení, ale den před soudem je obvykle stáhnou. A pokud je nestáhnou, soud prohraje.

Podívejme se na skutečné ztráty pro Příbram: Vzhledem k tomu, že 1. SČV neprovozuje jen Příbram, ale Příbram dělá zhruba třetinu jejího obratu (počítáno podle počtu obyvatel), vše přepočítávám na jednu třetinu. Je to jen odhad, který může být vyšší i nižší. Ne ale o řády.

Zdroje, ze kterých vycházím, si může každý dohledat v povinných přílohách na webu justice.cz:

- 1) Přímé ztráty - celkový kumulovaný zisk, o který Příbram přišla je v dnešních cenách (tedy se započtením inflace): 200 milionů korun.
- 2) Přímé ztráty přes tzv. ostatní služby - tj. odliv peněz do Francie a do kapes napojeným osobám. Příbram odhadem přišla již o 2,7 miliardy korun.
- 3) Ztráty na dotacích: Pokud je provozovatelem sítě výdělečná společnost, nemá obec nárok na dotace z fondů EU. Toto potvrdila Evropská komise např. Ostravě. Zde jsou ztráty jen na plánovaných investicích do ČOV asi 250 milionů korun jen v příštích asi čtyřech letech. Vsetín, který si vodu uhláčil, získal podporu na investice ve výši 1-1,2 miliardy korun. Zlín spolupracující s koncerny dostal jen 60 milionů. Protože dotace může čerpat pouze z národních zdrojů, které se budou neustále ztenčovat, jelikož vláda nebude mít dostatečný rozpočet.

Co to pro nás znamená? Příbram čeká investice do ČOV za stovky milionů korun. Mohla by usilovat o 70-80 % z evropských fondů. K tomu dostane povinnou složku cirká 5 % od MŽP. Při současném provozování může podle předběžných analýz Příbram získat maximálně 20 %, pokud vlivem nadcházejících škrťů v rozpočtu

vůbec něco. Rozdíl může být téměř čtvrt miliardy korun. Máme tu další nutné investice - vodojem Orlov, tlakové stanice, Kozičín... To vše by se daleko lépe a rychleji renovovalo s podporou fondů EU a s daleko menším dopadem na konečnou cenu vody.

Nikdo si lidi, kteří se o vodu starají, neodvezte a ti lidé svou práci dělají rádi a dobře a nechtějí o ni přijít.

”

Stráší se tím, že se o vodu nebude mít kdo starat. Tam, kde nedošlo k prodloužení smlouvy, se úplně obyčejnou a věcnou obchodní diskuzí město s provozovatelem dohodlo na převzetí společnosti za přiměřenou cenu. Tato cena je poslední hořkou pilulkou, kterou budeme muset spolknout za „chyby“ minulých vedení radnice. Zde navíc 1. SČV ví, že jí končí smlouva, a tak s touto eventualitou musí dopředu počítat. Nikdo si lidi, kteří se o vodu starají, neodvezte a ti lidé svou práci dělají rádi a dobře a nechtějí o ni přijít.

Nemusíte mi věřit. Podívejte se na web Nadačního fondu Pravda o vodě (pravdaovode.cz), kde jsou zásadní rozsudky v této problematice, mapa ČR, kde se voda vrátila do „českých rukou“ a další informace. Pokud se nebudeme o vodu starat sami, přicházíme o obrovské peníze z ušlých zisků a o astronomické peníze vlivem nemožnosti žádat o evropské dotace. A proti tomu zisk? Čistá nula. Vše, co za provozovatelskou/koncesní smlouvu dostaneme, investujeme jako město zpět do sítě. A provozovatel? Ten vlastně nenese žádná rizika spojená s infrastrukturou. Nebudme ti poslední, co si nechávají líbit tuto socializaci nákladů a kapitalizaci zisků. Přijďte pomoci zastavit probíhající výběrové řízení, které by zakonzervovalo stávající model na dalších 10 let a podpořte zastupitele, kteří chtějí dostat tento bod na program listopadového zasedání zastupitelstva. Sledujte na vlastní oči kdo a jak se k této věci staví. Bez vaší účasti a vůle se věci těžko změní. Jde o naši vodu, ne o jejich vodu.

■ František Sentenský

inzerce

Otakar Voříšek
PROFESIONÁLNÍ FOTOGRAF

Přijďte se vyfotit...

NOVÝ
FOTOATELIER
V PŘÍBRAMI

PRAŽSKÁ 10

AKCE LISTOPAD 2023
(5 FOTOGRAFIÍ)
1000 Kč

TEL: 723 182 307   **OTEVŘENO OD 1.11.2023**

Příbram je v jiné situaci. „Trubky“ vlastní a vodné a stočné určuje sama

V tomto vydání Kahanu otiskujeme text občana Františka Sentenského, který se vztahuje k provozování vodohospodářského majetku města. Protože je na více místech zmiňována provozovatelská společnost 1. SČV, požádali jsme o vyjádření jejího generálního ředitele, který v jednotlivých bodech reaguje na předložený text.

A co když to praskne?

Foto: 1. SČV

V první řadě bych rád upozornil na to, že článek je do značné míry pouhou kopií textů jednoho konkrétního webu. Na druhou stranu plně souhlasím s tím, že voda je dar, se kterým se nekšeftuje. Česká republika si důležitost vody pro nás pro všechny uvědomuje, a proto stát povoluje užívání vod prostřednictvím komplexního souboru zákonů, předpisů, nařízení, směrnic, vyhlášek a norem. Vlastní zajišťování provozu veřejných vodovodů je vysoce kvalifikovaná činnost, kterou v ČR mají na starosti tisíce subjektů. Zájemem měst a obcí by podle mého názoru mělo být zachovat vlastnictví „trubek“ (jako v Příbrami) a získat efektivní poskytování služeb při garanci jejich kvality formou soutěže (jako v Příbrami). Je snad tato soutěž zmiňovaný „apokalyptický boj“, nebo je snad lepší „konzernům“ prodat „trubky“, jako se to stalo na severní Moravě? Budu reagovat na jednotlivé pasáže textu.

AD HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

Chyba není výsledek špatného podnikatelského záměru, ale výsledek společného rozhodnutí vedení 1. SČV a města Příbram v rámci dlouhodobého partnerství nepřenašet na konečného zákazníka v ceně vodného a stočného okamžitě vlivy, spojené jak s dopadem pandemie covid-19, tak i návazně válkou na Ukrajině a energetickou krizí. Cenu pro vodné a stočné má právo v současném modelu stanovit vlastník „trubek“, nikoliv provozovatel, uplatňovaný

zisk je dále omezen podle výměru Ministerstva financí.

AD VÝSLEDOVKA A OBRAT

Pro zákazníka je důležitá konkrétní cena pro vodné a stočné, nikoliv výsledovka provozovatele, obsahující obrat a náklady, spojené s ostatními provozovanými lokalitami i ostatními službami, které 1. SČV poskytuje (např. dodávky technologií či stavební činnosti). Služby v ceně vodného a stočného pro město Příbram jsou z většiny tvořeny nájemným placeným městu Příbram za užívání „trubek“. Není tedy co ani jak skrývat. Pro město Příbram činí obrat loňského roku 151 milionů korun, což představuje asi jednu pětinu obratu.

AD PŘÍMÉ ZTRÁTY

Pro zákazníka je zásadní kalkulace jeho ceny pro vodné a stočné a zde uplatňovaný zisk. V kalkulaci města Příbram bylo plánováno ročně asi 1,6 milionu korun zisku. Ve skutečnosti vznikla 1. SČV pro město Příbram za poslední tři roky ztráta na vodném a stočném ve výši 0,8 milionu korun.

V případě „odlivu peněz do Francie a do kapes napojeným osobám“ se musím přímo ohradit. Uvedené je lživá a zavádějící informace a pisatel by se měl za takové obvinění velmi rychle omluvit. Veškerý obrat, realizovaný vůči „Francii“, která v historii koupila společnost 1. SČV, je zisk (či ztráta) a zcela minimální objem služeb vůči

propojeným osobám, který musí být každoročně zveřejňován a je řízen shodnou cenovou regulací.

AD ZTRÁTY NA DOTACÍCH

Pisatel opět cituje dezinformace „webu“ bez věcné znalosti. Město Příbram (na rozdíl od severní Moravy) díky vlastnictví „trubek“ i tomu, že provádí pravidelně výběr provozovatele, má plný přístup k čerpání dotací a opakovaně také dotace čerpalo - jak ze státních, tak i evropských zdrojů. Bohužel dotace EU do vodohospodářství již pouze dobíhají - poslední výzva poskytuje maximální podporu 25 milionů korun a v budoucnu můžeme počítat spíše s finančním modelem půjček.

AD STRAŠENÍ, KDO SE BUDE STARAT O VODU

Rozhodnutí o převodu vlastnictví vodohospodářské infrastruktury na město a zajištění provozu samostatnou společností je výsledkem privatizačního projektu Středočeských vodovodů a kanalizací z roku 1993. Efektivita provozního modelu je doložená řadou studií a doporučuji si ověřit tuto skutečnost na oficiálních stránkách regulátora eagri.cz. Pravidelná roční zpráva z benchmarkingu ministerstva jasně potvrzuje, že problémem oboru nejsou soukromí provozovatelé (ať již „mají české ruce“, či nikoliv), ale přílišná fragmentace oboru (8000 vlastníků a 3100 provozovatelů) a nezdopovědní vlastníci vodohospodářského majetku (zejména malé obce), které snahou o minimalizaci cen pro vodné a stočné nevytváří v cenách dostatečné prostředky na obnovu „trubek“.

AD NADAČNÍ FOND PRAVDA O VODĚ

Při otevření citovaných stránek je zřejmá téměř dvacetiletá opakovaná „recyklace“ textů i argumentů autora „projektu“ webu a bohužel žádné nesevědí proti kritizovanému uspořádání v Příbrami. Zejména je úsměvné citovat „obrovské zisky“ na straně jedné a „nulový zisk“ na straně druhé se shodným argumentem a tím je požadavek na změnu stávajícího uspořádání. Opakuji, že akciová společnost 1. SČV nevlastní „trubky“, ale zajišťuje kvalitní a kvalifikovaný provoz na základě nejnižší nabídnuté ceny za tuto službu o odpovídající kvalitě. Na druhou stranu rozumím tomu, že město může mít dlouhodobě zájem majetkové kontroly nejen nad „trubkami“, ale i přímo v provozní společnosti. Zde jsme připraveni poskytnout maximální součinnost k nalezení modelu, který bude městu vyhovovat.

■ Robert Morávek
1. SČV

Město Příbram pronajme

- 1) prostor o celkové výměře asi 150,56 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
- 2) budovy č. p. 7 v obci Příbram, v části obce Žežice, která je součástí pozemku parc. č. 1 v k. ú. Žežice;
- 3) místnost o výměře 22 m² ve 2. nadzemním podlaží budovy č. p. 1, nám. T. G. Masaryka, v Příbrami I, která je součástí pozemku parc. č. 599/1 v k. ú. Příbram;
- 4) místnost o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
- 5) prostory o celkové výměře asi 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- 6) prostory o celkové výměře 34,50 m² ve 2. nadzemním podlaží vpravo v budově bez č.p./č.e., která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- 7) prostory o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- 8) prostory o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- 9) prostory o celkové výměře 3595 m², které se nachází v části „C“ a „D“ budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII (Kulturní dům Příbram). Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory. Předmětné prostory jsou rozloženy do pěti nadzemních a jednoho podzemního podlaží. V suterénu převažují plochy jednoduchých skladovacích

prostor, v přízemí se nacházejí prostory určené k provozování kavárny a restaurace, zbylá poschodí jsou určena k ubytování v hostinských pokojích. Výměra komerčně využitelné plochy činí 2561 m², z toho: restaurace, kavárna, salónky a administrativní prostory - 730 m², méně exponované administrativní prostory - 70 m², samostatně využitelné sklady, dílny, jednoduše vybavené administrativní prostory - 641 m², hostinské pokoje - 870 m², venkovní terasa 250 m². Pomocné plochy (schodiště, chodby, výtahy, atd.) mají zbývající výměru 1034 m².

Více informací na úřední desce (elektronicky edeska.pribram.eu/eDeska).
Vývěsní plochy k nájmu:

vývěsní skříňka, umístěná v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.

Město dále nabízí ke krátkodobému nájmu:

- jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun (akce do hodiny včetně), každá další i započatá hodina 200 Kč. Cena za úklid je 850 Kč. Ceny jsou včetně DPH;
  - jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 Kč / za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.
- Bližší informace poskytnou Iveta Kupčíková (iveta.kupcikova@pribram.eu, 318 402 568) a Barbora Slámová (barbora.slamova@pribram.eu, 318 402 521).

◆	VTIŠTĚNÁ STOPA	1.DÍL TAJENKY	◆	PRIMÁT	MAĎARSKÝ BUBEN	ROV	SNĚŽ SLEZINNÁ	2.DÍL TAJENKY	◆	ZKR. DIVADLA HUDBY	RADA OBRANY STÁTU (ZKR.)	EGYPT. HORA	3.DÍL TAJENKY	PTÁK PĚVEC
ZN. OSMIA			TAXACE						ZPĚVNÝ PTÁK					
TELEVIZE			PORNO-GRAFIE HOLENKU						ČLOVĚK Z VYSOČINY SOUHLAS					
INIC. ITALSKÉHO ARCHITEKTA PALLUKA-DIHO				OBUV (ZDROB) ČÁSTI DNŮ						DOMÁCKY SEVERIN NEDOBRO				
PLÁTĚNÉ PRÍSTŘEŠÍ					OPÁLENÍ (SLUNCEM) SELMA KOČKOVITÁ						BĚSNĚNÍ PSYCHOTROPNÍ LÁTKA			
INDIÁNSKÝ ČLUN						JEDNA Z MĚKKÝCH STUPNIC						MPZ SLOVENSKÁ SPILAT		
◆	ZVÁSTY DOBA					ŘECKÉ PÍSMENO STŘEDOVĚKÝ KOČOVNÍK			HÝKAVCI PĚŠNÉ MÍRY					MUŽSKÉ JMÉNO (22.5.)
ZKR. ČES. ARMÁDY			IRSKÁ OSVOB. ARMÁDA MLEČNÝ VÝROBEK				TU MÁŠ			DÁLKA (KNIŽ.) EINSTEINOVY NOVÝ INICIÁLY				
ZKRATKA (BYV.) RAKOUSKÉ MĚNY				INIC. VIVALDIHO OKLAMAT			DRUH PAPOUŠKA GHANSKÉ SÍDLO				DO TOHO MÍSTA ZÁ GONIOMETR. FUNKCE			
STAROŘÍMSKÝ BŮH SETI					ZKR. AMPĚR-HODINY			ANGL. ANO VOJENSKÁ JEDNOTKA (ZAST.)				AMER. POZDRAV ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA		
◆	BITKA TAKHLE				ZKR. RUSKÉ AKADEMIE VĚD SEVERŠTI PAROHÁČI			JÍDELNÍ-ŮEK	MODLA					
ŘÍMSKÉ JMÉNO						FR. ŘEKA KELT			NĚM. NOVÝ CIZOPAS- NIK					MEZINÁ- RODNÍ NORMALIZ. INSTITUTE
DRUH POČÍTAČE							ÚKAZ POPĚVEK					DĚJINY RUSKÝ SOUHLAS		
LIDOJED								DEN V TYDNU						
POMŮCKY: IAP, SEMO, EYRA, IEC		MUŽSKÉ JMÉNO						UŠATÝ TVOR						

Vážený čtenáři, přinášíme vám pranostiku na listopad. Tajenka ze zpravodaje 10/2023: Svatováclavské léto trvá po osm dní. Knihu vyhrává Ivona Sobotková. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako osmá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Dubno

Dubno 100, 261 01 Příbram, tel.: 318 679 041
www.dubno.cz, E-mail: info@dubno.cz, personal@dubno.cz

Čtyřleté obory vzdělání s maturitní zkouškou

39-08-M/01 – **Požární ochrana**

68-42-M/01 – **Bezpečnostně právní činnost**

26-41-L/01 – **Mechanik elektrotechnik**

39-41-L/01 – **Autotronik**

Tříleté obory vzdělání s výučním listem

23-68-H/01 – **Mechanik opravář motorových vozidel**

26-51-H/01 – **Elektrikář**

36-52-H/01 – **Instalatér**

23-51-H/01 – **Strojní mechanik**

Dny otevřených dveří

23. 11. 2023 11.00–17.00

9. 12. 2023 9.00–12.00

13. 1. 2024 9.00–12.00

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 121
6. 11. 16.00 Zasedání ZM Příbram
DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ
4. a 18. 11. 8.00–12.00 Farmářské trhy
PŘÍBRAM – BŘEZOVÉ HORY
11. 11. 17.00 Putování se světýlky za sv. Martinem
NOVÝ RYBNÍK
11. 11. 11.11 Svatomartinská vína na Nováku
1. 12. 15.30 Kouzelně čertovský Novák
NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA
3. 12. 15.00–18.00 Zahájení adventu
DŮL MARIE, BŘEZOVÉ HORY
27. 11.–6. 12. Hornický Mikuláš
DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA
3. 11. 19.00 Balada pro banditu
5. 11. 14.00 PeVan Clean Cup 2023
7. 11. 19.00 Cello Republic
10. 11. 19.00 Past na myši
11. 11. 16.00 Past na myši
12. 11. 15.00 Příhody včelích medvídků
14. 11. 19.00 Tik Tik
16. 11. 19.00 Jaroslav Dušek
17. 11. 15.00 Kouzelná školka uzamčená na fanfáru
20. 11. 19.00 Spirituál kvartet
22. 11. 19.00 Limonádový Joe
24. 11. 19.00 Podivný případ se psem
25. 11. 19.00 Hrdý Budžes
26. 11. 19.00 Big Band hraje pro Charitu
27. 11. 19.00 Sex noci svatojánské
DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA
6. 11. 19.00 Chvála bláznovství
8. 11. 18.00 Jaroslav Kmenta – beseda
9. 11. 19.00 Druhá strana kulis
10. 11. 19.00 Paul Batto a Robert Christian
11. 11. 19.00 Stockholm
16. 11. 16.00 Figaro
23. 11. 19.00 Dobrý proti severáku
24. 11. 19.00 Blondýna
29. 11. 19.00 Nevyléčitelní
30. 11. 19.00 Splašené nůžky
DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB
4. 11. 14.00 Sushi a japonská kuchyně
11. 11. 12.00 Svatomartinská husa
12. 11. 18.00 Nabarvené ptáče
15. 11. 19.00 Mám, nebo nemám?
21. 11. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Pavlem Nečasem
30. 11. 19.00 Nejkrásnější treky světa
DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL
3. 11. 19.00 Queenie – world Queen tribute band
11. 11. 10.00 Štístko a Popuška
18. 11. 9.00 Mint Market
23. 11. 19.00 Travesti show – Techle Mechtle
24. 11. 20.00 Harlej – Zatím je to dobrý tour
DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER
19. 11. 17.30 Královské koncerty
KINO PŘÍBRAM
2. 11. 19.00 Víkendovi rebelové
3. 11. 17.00 Strašidlo cantervillské
3. 11. 20.00 Pět nocí u Freddyho
4. 11. 16.00 Kouzelná Beruška a Černý kocour ve filmu
4. 11. 19.00 Bratři
5. 11. 16.00 Tonda, Slávka a kouzelné světlo
5. 11. 19.00 Terezín: Lásky za zdí

9. 11. 19.00 Marvels
10. 11. 17.00 Tlapková patrola ve velkofilmu
10. 11. 20.00 Jak přežít svého muže
11. 11. 16.00 Tonda, Slávka a kouzelné světlo
11. 11. 19.00 Marvels – 3D
12. 11. 16.00 Jak přežít svého muže
14. 11. 16.00 Úsvit – promítání pro seniory
14. 11. 19.00 Marvels
HORNICKÉ MUZEUM
1. 11. 9.30–20.00 Listopadová svičkařská dílna
4. 11. 17.00 Komentovaná prohlídka výstavy Zapálení pro zápalky
4. 11. 18.00 Koncert sboru Gambale, Toni dei signori a flétnového souboru Pifferaios
25.–26. 11. 14.00–20.00 Tajemné podzemí
PAMÁTNÍK VOJNA
17. 11. 17. listopad v Památníku Vojna
SVATÁ HORA
1. 11. Slavnost všech svatých
2. 11. Všech věrných zemřelých
25. 11. 15.00 Malé filmové exercície
2. 12. 14.00 Adventní jarmark
KNIHOVNA JANA DRDY
7. 11. 18.00 Když Jirka zpívá mezi regály. Koncert Jirky Hejnice
8. 11. 18.00 Po stopách Čechů ve světě. Přednáška Martina Nekoly
14. 11. 17.00 Dějiny umění: Impresionismus a jeho představitelé. Přednáška Jany Froňkové
20. 11. 17.00 JAR. Napříč Jihoafrickou republikou. Přednáška Václava Bacovského
22. 11. 18.00 Podrobená česká krajina. Přednáška Martina Abela (AMO)
23. 11. 8.30 Brain & Breakfast. Inspirativní snídaň v Křižáku
27. 11. 16.30 Setkání genealogů
28. 11. 17.00 Umění – kultura – komunita – humanita. Představení knihy „Arteterapie“ Magdalény Westman Kocábové
28. 11. 8.30 a 10.00 BookStart: O vodě. Setkání pro nejmenší
1. 12. 17.00 Mikuláš Pešta: Třemšínský Drak
3. 12. 13.00–16.00 Den pro dětskou knihu
DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE
4. 11. 9.30–12.00 Deskohraní
18. 11. 9.30–12.00 Deskohraní
19. 11. 16.00 Loutkové představení Panáčkov
23. 11. 15.00–16.30 Výroba adventního kalendáře
SENIOR POINT PŘÍBRAM
1. 11. Promítání: hrad Loket
3. 11. Posezení se zástupci Městské policie Příbram
6. 11. Nutriční terapeut – přednáška zástupců nemocnice
7. 11. Výcházka
8. 11. Výcházka: Výlov Padrtského rybníka
10. 11. Výlet do Prahy: Návštěva Muzea Karla Zemana
14. 11. Turnaj v bowlingu
14. 11. Společná návštěva kina
15. 11. Výcházka: Hluboš–Bratkovice
21. 11. Turnaj v šipkách
22. 11. Právní poradna, nutná registrace
22. 11. Taneční odpoledne
23. 11. Výcházka
27. 11. Informační schůzka od 13.00
28. 11. Turnaj v bowlingu
30. 11. Vánoční tvoření
FIT SENIOR PŘÍBRAM
3. 11. 10.00 Taneční terapie

7. 11. 9.00 Klub Makovička
7. 11. 10.00 Točírna – vánoční keramika 1/2
7. 11. 14.00 Setkání pletařek
7. 11. 16.00 Jak začít se zdravým životním stylem – přednáška
10. 11. 10.00 Zpívání s kytarou
14. 11. 16.00 Lepek a mléčné výrobky, mýty a pravda – přednáška
21. 11. 9.00 Klub Makovička
21. 11. 10.00 Točírna – vánoční keramika 1/2
21. 11. 14.00 Setkání pletařek
28. 11. 17.00 Dům Natura – Adventní koncert pro seniory
29. 11. 10.00 Tvoření – adventní věnec
JUNIOR KLUB
3. 11. Ventolin + Hello Marcel
5. 11. Minidisco pro děti
10. 11. Gaia Mesiah
16. 11. Folkování: Vašina & Mádlová, kapela Spolektiv
24. 11. Rockování suterén 4
26. 11. Adventní dílny pro děti a dospělé
PB BOWLING BAR
11. 11. Přísun povolen, Funkce šroubu, Bod varu, Zaseklý stroje – koncert
25. 11. VHS + Nežfaleš – koncert
BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR
4. 11. Podzimní běh Dražovkou
11. 11. Svatojánská 20
18. 11. Tochovický kros Podrejžím
25. 11. Vyhlášení poháru – závod dvojic na Novém rybníku Příbram
STADION NA LITAVCE
3. 11. FK Příbram – FK Varnsdorf
10. 11. FK Příbram – FK Viktoria Žižkov
11. 11. FK Příbram B – SK Hořovice
SK SPARTAK PŘÍBRAM
11. 11. SK Spartak – ČLU Beroun
ZIMNÍ STADION PŘÍBRAM
8. 11. HC Příbram – HC Písek
11. 11. HC Příbram – HC Benátky nad Jizerou
18. 11. HC Příbram – HC stadion Vrchlabí
22. 11. HC Příbram – HC Řisuty
SPORTOVNÍ HALA
2. 11. Turnaj o pohár starosty – turnaj ZŠ ve futsalu
11. 11. VK Trox Příbram – Odolena Voda (volejbal)
18. 11. VK Trox Příbram – Ústí nad Labem (volejbal)
ZŠ BŘEZOVÉ HORY – BASKETBALL
4. 11. BK Příbram 2000 – Tigers Basketball Č. Budějovice
5. 11. BK Příbram 2000 – BC Benešov
DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ STŘEDNÍCH ŠKOL
Gymnázium Příbram 6. 12. 8.00–11.00
13. 1. 8.00–12.00
OA a VOŠ Příbram 21. 11. 10.00–17.00
20. 1. 9.00–12.00
SPŠ a VOŠ Příbram 7. 11. 15.30–17.00
9. 12. 10.00–12.00
11. 1. 15.30–17.00
SZŠ a VOŠZ Příbram 5. 12. 9.00–16.00
1. 2. 14.00–17.00
ISŠ HPOS Příbram 15. 11. 13.00–16.00
6. 12. 13.00–16.00
Waldorfská škola 15. 11. 8.00–16.00
21. 2. 8.00–16.00
SOŠ a SOU Dubno 23. 11. 11.00–17.00
9. 12. 9.00–12.00
13. 1. 9.00–12.00

MIKULÁŠSKÁ SHOW

aneb Andělské čertoviny

neděle **3. 12. 2023**

16:00 | Estrádní sál

- kouzelník Jakub Koutský
- soutěže
- pekelná diskotéka
- dárek pro děti

Vstupné 100 Kč

Vstupenky je možné zakoupit na divadlopribram.eu nebo na místě.

VAŠE MÍSTO V HLEDIŠTI

PO CELOU SEZONU

PŘEDPLATNÉ 2024

k zakoupení v obchodním oddělení Divadla A. Dvořáka Příbram
od 1. 11. 2023 | tel.: 326 531 250

Za finanční podpory
Středočeského kraje a MK ČR.

Vánoce v divadle

Den plný pohádek, výroby vánoční dekorace,
živé hudby, koled a dárků

10. 12. 2023

10:00-17:00

Vstupné 150 Kč

Prodej vstupenek na místě

Advent a Vánoce V PŘÍBRAMI

Zahájení adventu

3. PROSINEC

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

Bronzová neděle

10. PROSINEC

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

Stříbrná neděle

17. PROSINEC

NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU

Zlatá neděle

24. PROSINEC

VÁNOČNÍ KOČÁR S PASTÝŘEM

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM